UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ambrosius Calepi/||nus Bergomates: professor de||uotus ordinis Eremitarum sancti Au/||gustini: Dictionum latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]: earu[n]de[m]q[ue] interpre/||tationu[m] collector ...

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

G

urn:nbn:de:hbz:466:1-97871

Visual Library

poetarũ. Negat quippe Democritus quempiã po
etarũ magnũ eſſe poſſe ſine furore. Cice. Ineſt igiť
aĩs ꝑſagitio extrinſecus iniecta atqꝫ incluſa diuinitꝰ.
Ea ſi exarſit acrius furor appellať cũ a corpore ani/
mus abſtractus diuino inſtinctu cõcitať. Interdum
furor ſumiť pro nimia ira. Luc. Quis furor o ciues:
q̃ tanta licẽtia? Sed inter irã ⁊ furorẽ. Hieron. hoc
intereſſe ſcribit ꝙ furor ſit vindicta irrationabilis cũ
fellis amaritudine. Ira ꝟo cõmotio aĩe. Dictꝰ furor
ꝙ huc atqꝫ illuc temere ferať.

Furię deę furoris ſunt dictę: ⁊ noctis acherontiſqꝫ filię
fuiſſe memorant. Alecto Teſiphone: et Megera.
Virg. Dicunť geminę peſtes cognoĩe dirę. Quas
⁊ tartareã nox intẽpeſta megerã Vno codẽqꝫ partu
tulit. Fictũ eſt a poetis inferna loca furias habitare:
ſed tormenta ſceleſte mentis eſſe veteres voluerũt.
Cice. pro Roſcio. Nolite putare quẽadmodũ in fa/
bulis ſepenũero videtis eos q̃ aliquid impie ſcelera/
teqꝫ cõmiſerũt agitari ⁊ ꝑterreri tedis ardẽtibꝰ: quẽ/
qꝫ fraus ⁊ ſuꝰ terror maxime vexat: ſuũ quẽqꝫ ſcelus
exagitat: amẽtiaqꝫ afficit: ſue male cogitatiões cõſci/
entięqꝫ animi terrent. He ſunt impijs aſſiduę dome/
ſticeqꝫ furie quę dies nocteſqꝫ parẽtũ penas a ſcele/
ratiſſimis filijs repetant. Tres etiã furię ſignificant
tres animi affectꝰ q̃ hoĩes in oĩa facinora ꝑcipites
agunt: videlicet ira/cupiditas/libido. Ira vltionẽ de
ſiderat: cupiditas opes: libido voluptates. De iſtis
Euripides in Oreſtis tragedia. Sꝫ aliud ẽ parce clo
tho lacheſis atropos: de q̃bꝰ cebetes thebanꝰ in pi/
ctura vitę ο και γερων ο ἄνω εστηκωσ εχων
χαρτην τινᾶ εν τηι χειρι και τη ετεραωσ περ
δεικνυωντι ουτοσ δαῖμων καλειται προσταῖ
τει δετοισ εισ πορευμενησ τιδει αυ τουσ πο
εινωσ αν εισ ελθωσιν εισ τονβιον καὶ δεικνυ
ει ποιαν ο δον αυτουσ δειβαδι ζειν εισ ωζε/
ασ θε μελλουσιν εν τωβιω.

Furioſus diciť a quo furor nunqꝫ recedit.

Furo is. inſaniui: ira exagitor. Apul. Furit enſem cor/
ripit ferť in eũ ꝑceps: nil tale timentẽ aggrediť. Qñ/
qꝫ furere eſt inſanire. Cice. lib. j. offi. Verſutũ ⁊ calli/
dũ factũ Solonis q̃ quo tutior vita eiꝰ eſſet et plus
aliquãto reip. prodeſſet furere ſe ſimulauit.

Furio as. cũ furore concito. Hora. lib. car. Quę ſolet
matres furiare equarũ.

Furiatus: qui ex cauſa furit. Virg. Non tulit hãc ſpe
ciẽ furiata mẽte chorebus.

Furibundus qui vehementer furit. Sal. Tum ille fu/
ribundus quãdoquidẽ circũuẽtus inquit ager incen/
diũ meũ ruina extinguã.

Furnus a furuo. i. nigro colore propter fuliginem vel
ꝓpter obſcuritatem quã intus habet vt inquit por/
phirio: locus in quo panis coquiť. Differtqꝫ a cly/
bano ꝙ clybanus mobilis eſt et quaſi paruꝰ furnus
teſtaqꝫ aliquãdo tegiť: ſed fere e metallo fit. Interdũ
etiam ex lapide conſtat: non tam pani q̃ alijs dapi/
bus coquendis ſeruiens. Furnus vero ex cemẽto et
calce conſtat: magnuſqꝫ ⁊ immobilis eſt. Pli. Corti/
ces quoqꝫ decuſſi lini clybanis ⁊ furnis ꝑbent vſum
Os furni prefurniũ diciť.

Furnaceus a. um. qđ ad furnũ pertinet. Idez. Nã fur
naceis panibus binas adijciunt libras.

Furnaria abſolute diciť: ſicut Cenacularia: et Saga/
ria. Dicitur autẽ quis furnariã exercere qui ex furno
paniſqꝫ coctura queſtũ facit: vel qui furnos locat cõ/
ductoribus. Sue. de Vitel. Cuius filius ſectiõibus
⁊ futuris vberius compendiũ nactus ex muliere vul
gari antiochi cuiuſdã furnariã exercentis filia equitẽ
roma genuerit.

Furnarie mulieres vulgo dicunt furno operantes.

Fuſcina penul. cor. telũ tridens ſiue triſulcũ piſcatoriũ
ꝙ fundo natãtia capiat: inſigne neptuni erat: vt apđ
Priapeiã Neptuni fuſcina telũ. Hoc etiã Retiarij
in gladiatorijs ludis vtebantur. Iuue. Vicerat hoc
monſtrũ manicati fuſcina gracchi.

Fuſcinula dimi. parua fuſcina. Hier. lib. j. Re. Habe/
bat fuſcinulam tridentẽ in manu: et mittebat eam in
lebetẽ ⁊ qđ leuabat fuſcinula ſibi tollebat.

Fuſcus a. um. color ſubniger. i. nõ plene niger qualis
eſt Indorũ meridionaliũ ⁊ ethiopiũ color.

Fuſile pe. cor. quod fundi poteſt: ſeu qđ fuſum eſt: vel
qđ pronum eſt ad fundendũ. Gel. Qui ſunt leues ⁊
fuſiles ⁊ importuni locutores.

Fuſorius a. um. quod ad fuſionem hoc eſt liquefactio/
nem ꝑtinet: ſeu qđ fundiť aut fundi poteſt: vt opus
fuſoriũ. Hiero. in exo. Formauit ope fuſorio: et fecit
ex eis vitulũ conflatilẽ. Fuſoriũ vas in quo metalla
liquefiunt. Et ars fuſoria ars fundendi miſcendi trãſ
mutandiqꝫ metalla.

Fuſores qui fundunt. i. liquefaciũt.

Fuſus a. um. participiũ a fundo is. Fuſus fuſi: inſtru/
mentũ qđ mulieres nendo digitis voluũt: vt ẽ illud
Et digiti eiꝰ apprehenderũt fuſum. Fuſim aduerbiũ
ſignificat ſparſim.

Fuſtigo as. penul. pro. fuſte ſtimulo.

Futo as. redarguo: a quo Confuto et Refuto. Vide
in dictione Refuto. Cato. Futauit vſus eſt ſepius
pro fuit.

Futio futis effluo: a quo cõponiť Effutio: de quo alibi

Futile penul. cor. quod facile fundiť. Vnde vas futile
quod erat latiſſimi oris ex altera parte arctũ qđ ſta/
tim poſitum effundebať. Vtebãtur eo in ſacrificijs
deę veſte: quia aqua ad ſacra hauſta in terra non po/
niť. Quod ſi fiat piaculũ eſt. Vnde excogitatũ vas ẽ
qđ ſtare non poſſet: ſed poſitũ ſtatim effunderet. A
quo Futiles dicti ſunt qui continere tacenda nõ poſ/
ſunt: ſed ea effundunt. Apul. Leuis homo et futilis
ac rimarum plenus.

Futuo futuis futui fututum obſcęnum verbum: quod
a futio deduci videtur. Cum nihil aliud ſit futuere q̃
ſemen effundere.

G Littera muta eſt:
quę in verborũ ꝑteritis mutatur in
ct. vt legor lectus. Agor actus. Ali
quãdo in ſ. vt ſpergo ſparſi: mergo
merſi. Aliquãdo in x. vt rego rexi.
pingo pinxi Apud grecos: qđ illi p
c. ſcribunt: quãdoqꝫ nos per g. ſcri/
bimus vt κυκνοσ nos cygnus illi
κοβιοσ nos Gobius vel gobio.

G Ante A

Gaba per ſimplex b. teſte Ioſepho lib. v. antiquitatũ
iudaicarũ Galilee oppidũ eſt.

Gabba per duplex bb. Syrię vrbs eſt.

Gabaon olim metropolis ⁊ regalis ciuitas Euheorũ:
⁊ nunc vt refert Hieronymus oſtendiť villa eodem
nomine in quarto miliario Betelis contra occiden/
talẽ plagã iuxta rhama: vbi Salomon oblatis victi/
mis diuinũ meruit oraculũ.

Gabaonite penul. pro. ſũt ppl'i in Gabaon habitãtes.

Gabate penultima correpta vaſa concaua edulijs pul
mentarijſqꝫ aptiſſima. Mar. Tranſcurrunt gabate:
volantqꝫ lances. Et alibi. Sic implet gabatas para/
pſideſqꝫ.

Gabalus penultima producta: apud veteres crux ſiue
patibulum dicebatur. Varro. Nos barbari ꝙ inno
centes in gabalum ſuffigimus homines: vos nõ bar
bari ꝙ noxios abſoluitis.

Gabalum penulti. cõmuni oppidũ Auernorũ in gallis

aquitana narbonēſi t̄rę ꝓximū. Hinc Gabalici ppl'i apud quos olim fiebat optimus caſeus.

Gabij orum. Volſcorū vrbs fuit .lxx. milibus paſſuum ab vrbe diſtans a Galacto ⁊ bio fratribus ſiculis cō dita: ſicut ſcribit Solinus: vbi latomie pluſqꝫ reliq̄ lapides romę ſuppeditantes. Hinc gabini dicti ſunt homines gabijs habitantes.

Gabinus penul. pro. toga quę ſicut docet Seruius ſic in tergū reiecta eſt: vt vna eius lacinia a tergo reuocata hominē cingat. Quo veſtimenti genere vtebat̄ conſul bella indicturus.

Gabriel hebraicę latine fortitudo dei dicit̄.

Gaderes ciuitas Syrię nō longę ab Aſcalonę. Ex qua Theodorus rhetoricę ꝓceptor: qui Strabōis ętate floruit Gadareus dictus eſt.

Gades duę inſulę ſunt: ⁊ vtrāqꝫ tam ſingulari numero Gaddem q̄ȝ plurali gaddes appellamus. Et ſunt in fine bethicę prouincię: et in extremo noſtri orbis verſus occidentē vbi Europa ab Africa dirimitur. Vocabulū pęnum eſt qđ ſeptum indicat: eo ꝙ in morem ſepis circundetur. Gadis maior inſula quā alij Erythreā quoniā tyrię ab origine eorū orti ab Erythreo mari ferebantur. Alij phrodiſiam: quidam Iunonis inſulam vocauere. Diſtat a calpę ſeptingentorꝫ quinquaginta ſtad. interuallo, parua quidē inſula: ſed virorꝫ dignitate excellens: in qua equeſtris ordiuis gaditanos quingentos in vno cēſu nūeratos aliquādo fuiſſe compertum eſt in vno atqꝫ perexiguo oppido quod Gaddiū vocabat̄. In hac inſula geryones habitauerūt Gadis minor inſula habet oppidū ciuium romanorū qđ Iulia appellat̄. In gadeo erat tēplum herculis honoratū in quo qnidā columnas illas eſſe exiſtimant q̄ herculis columnę nūcupant̄. Sunt aūt ex ęre cubitorꝫ octo. Inde Gaditanus a. um. pe. pro. vt mare gaditanū. Et gaditanę puellę dicunt̄ libidinoſę procaces. Mar. Tam tremulū criſſat tam blādū prurit vt ipm Maſturbatorē fecerit hippolytū. Gaditani oriūdi ſunt a Tyrijs. Unde Luc. Tyrijſqꝫ a gadibus hoſpes.

Gadir neutri generis: vrbs opulenta in gadibus: de q̄ Priſcia. libro. v. ait. Ut alij tradiderunt Tarteſſum hiſpanię ciuitatē quā nunc tyrij mutato noie Gadir habent. Rurſus Feſtus in deſcriptione orbis Gadir ꝑma fretū ſolida ſupereminet arce. Attolitqꝫ caput geminis inſerta colūnis. Hęc cotinuſſa prius fuerat ſub noie priſco. Tarteſſumqꝫ de hinc tyrij dixere coloni. Barbara quin etiā gades hanc lingua frequentat. Penus quippe locum gadir vocat vndiqꝫ ſeptū. Suidas. γαδειρ αϛοποσ καταϛην εσπεριαν μοιραν μεχρι τουτων ελθων ο ηρακλησ καὶ μη δυμα μεροσ διελθειν σ ϛηλασ παρᾶων εγχωριων λαβον ιδρυσα.

Getulis pars aphricę quę proximos habet garamantas inde Getulus penul. pro. Virg. li. iiij. Deſtruat vt captā ducat getulus hiarbas. Iuue. Cum getula ducem portaret belua luſcum. Ouid. Quid dubitas vinctā getulo tradere hiarbę. Getuli aphricę populi ſunt: aphricā initio libyes habuerūt deinde aphri poſtea getuli: poſtremo numidę.

Gagates nomen fluuij in ſicilia: et nomen lapidis precioſi in eo ꝑmū reperti: q̄ȝuis etiā in Anglia abūdet. Hic lapis q̄ȝuis rudis ⁊ ruſticus videat̄ diuini tamē neſcio quid in ſe habet. ignē em̄ alit in laternis quem ſolo oleo licet extingui. Si quis autē aquā ⁊ eius lapidis fruſtula biberit: ſi carnis ſenſerit maculas extēplo emingit neqꝫ cohibere vrinā poteſt. At ſi virgo nō cogitur meiere.

Galaad: mōs eſt: a quo ciuitas in eo condita ſortita eſt vocabulū: quā ⁊ accepit de Amorreorū manu Galaad filius Machir filij Manaſſe.

Galactopotę penul. pro. lac potantes. Colu. lib. viij. Quibuſdā nationibus frumenti expertibus victum cōmodat ex quo numadum getarumqꝫ plurimi γαλακτοπωται dicunt̄.

Galba vermiculus mire exilitatis: qui naſcit̄ in ęſculis a quo qui primus Sulpitiorū cognomen galbę tulit ab exilitate ita vocitatus eſt: quē alij ecōtrario: ꝙ prępinguis fuerit nominatū ſcribūt. Talē em̄ Galli vocant galbam. Alij ꝙ oppidū hiſpanię fruſtra diu oppugnatū illatis demū galbano facibus ſuccenderit. Nonnulli ꝙ in diuturna valitudine galbeo: hoc ē remedijs lana inuolutis vteretur.

Galanthis idis. muſtela qua piſcis quidā dictus eſt: hęc et Gale dicit̄ et galeus.

Galbanus penultima correpta fęminini generꝭ ⁊ Galbanum neutri. ſuccus eſt ſiue lachryma cuiuſdā herbę ſimilis ferulę quę in ipſo fruticę in ęſtate prorumpit: et multis eſt apta medicaminibus. Gręci χαλβανον dicūt per ch. noſtri vero ch. in g. conuertūt. Hieronymus in eccleſiaſtico. Et quaſi ſtorax et galbanus ⁊ vngula ⁊ gutta. Luc. libro. ix. Hic ebulum ſtridet: peregrinaqꝫ galbana ſudāt Galbanū in Syria gigni teſtis eſt Pli. lib. xij. Quod ſincerū ſi vrat̄ fugat nidore ſerpētes. Eſt etiā hoc noie genus veſtimēti delicatorꝫ a colore albo ac ſublucido qđ nullos habet pilos. Iuue. Ciculea indutus ſcutulata ⁊ galbana raſa. Inde Galbanatꝰ nomē ſimile participio formauit Mar. quod eſt galbano indutus. Accipiturqꝫ ꝓ homine molli ⁊ effeminato.

Galbinus a. um. penul. pro. mollis ⁊ laſciuus. Mar. Galbinos hꝫ mores. Tunica quoqꝫ galbina a colore dicta eſt. Flauius Uopiſcus in Aureliano. Inter hęc fuit tetricus chlamydę coccea: tunica galbina.

Galbuli pile cupreſſi. Var. libro. j. de re ruſ. Quędam ad oriendum ſunt vſqꝫ adeo parua vt ſint obſcura vt cupreſſi. Non enim galbuli qui naſcuntur: id ē tanq̄ȝ pile parue cortice id ſemē: ſed his intus primigenia ſemina dedit natura.

Galbeum ornamenti muliebris genus. Galbaneus mali odoris.

Galę muſtela. Ariſto. lib. de anīalibus. Galę quotiēs dimicatura cū ſerpente eſt. Pli. Muſtellę cū anguibus viſe ſunt pugnare quotiēs victę ſūt rutę folium morſu appręhendentes.

Galeus piſcis qui a nr̄is etiā muſtella dr̄. Pli. Paſtinacam piſcē venenatū ꝓſequitur galeus.

Galea caſſis a galero quo multi veteres vſi ſunt: a qua galeati dicunt̄ qui galeis armati ſunt.

Galeola cum accentu in antepe. vas ſinuoſum a galeę ſimilitudine dictum.

Galeotę nonmodo ſtelliones appellātur: ſed et vates quidaꝫ in ſicilia ⁊ Attica a galiotę apollinis filio qui frater Telmeſſi eius traditur qui telmeſſum vrbem in Caria cōdiderit oraculo ex Dodonę accepto. Un̄ Aelianus ſcribit Dionyſiū tyrannū galeotas ſolitū conſulere in Sicilia.

Galerus ⁊ galerum penultima ꝓducta: pileus rotundus ꝙ in modū galeę eſſet factꝰ: vt inquit Var. Sta. Et temperat aſtra galero. Accipitur interdū ꝓ coma aliena quam ad galeri effigiem formatam capiti ita aptare ſolemus vt internoſci non queat. Hoc apud Sue. in cali. capillamentum nominat̄. Huius diminutiuum eſt galericulus.

Galerita pe. pro. auis quę nūc alauda dicitur: a galeri ſimilitudine. Var. Galeritam appellat quia plumā elatam in capite habet.

Galeſus pe. pro. fluuius iuxta Tarentū. Virgꝭ. lib. v. Qui niger humectat flauentia culta galeſus.

Gallus Cybelis ſacerdos a gallo phrygię fluuio cuiꝰ aquam qui guſtaſſent reddebantur inſani. Et gallus

gallinaceus auis:nocturnus vigil: quem excitandis
in opera mortalibus: rūpendoꝫ ſomno genuiſſe ꝓ/
uidentia diuina videtur.Eſt ⁊ nomē gentis: et nomē
viri proprium:et fortunam corporis ſignificat vt in/
quit Quinti.i.caſtratum. Nam tales erant galli ſa/
cerdotes Cybeles:de quibus Augu. lib.vij.de ciui.
dei refert:ꝙ ideo abſciſſi matri deū ſeruirēt:vt ſigni/
ficaretur eos qui ſemine indigeant terrā ſequi opor/
tere que mater deum nominatur.
Gallus a.um.quod ex gallia eſt.Unde galli dicti ſunt
qui ex gallia originē habent.
Gallia regio Europe a candore populi dicta Galla em̄
lac latine dicitur.Nā montes et rigor celi ab ea par/
te ſolis ardorem excludunt: vt non eorum corpora
colorent: que triplex eſt tonſa.ſ.ſiue togata. Coma/
ta et bracata.Gallia togata dicit̄ Ciſalpina: vt Pli.
libro.iij.ſcribit.Mar. Gallia romane nomine dicta
toge.Comata cognominatur omnis tranſalpina gal
lia:quam in tria populorum genera hiſtorici diuiſe/
runt Belgicam:Celticam:et Aquitanicā:que remo/
nica ante dicta eſt. Nam a ſcalde ad ſequanam Bel/
gica.Ab eo ad garumnā celtica eademꝫ lugdunen/
ſis. Inde ad pyrenei montis excurſum Aquitania.
Auguſtus quadrifariam diuiſit addita Lugdunenſi
prouincia. Ammianus in multiiugas ꝓuincias di/
uiſit vtpote qui primam ⁊ ſecundam lugdunenſem:
et primam ⁊ ſecundam Aquitanicam faciat: gallos
celtas a nomine regis dictos:a ab eius matris voca
bulo Gallatas ſermo grecus appellat. Narbonen/
ſis vero prouincia appellatur pars galliarum.Bra/
cata autē dicta eſt a genere veſtiū.A gallia fit gallus
a.um.de quo ante.
Gallicus a.um.penultima correpta:quod ex gallia eſt
vt arma gallica.
Gallacanus a.um.idē q̄ꝺ gallicus: vt gallicane veſtes
Gallius a.um.ſicut gallicus ⁊ gallicanus.Sal.li.iiij.
hiſto. Due gallie mulieres ꝯuentū vitantes ad men/
ſtrua ſoluenda montē aſcendunt.
Gallogrecia Galatia dicta eſt: a qua Gallogreci. Nā
cum galli multitudine abundātes:relicto natali ſolo
italiam inundaſſent greciam impleuerūt Macedo/
niam occuparunt:in Aſiam tranſierūt duce Leono/
rio qui gallogreciā mixto ex gallis greciſꝫ vocabu/
lo cognominauerunt.
Gallicia regio hiſpanie que vt Iuſti. refert a Teucro
Thelamonis filio condita eſt.
Galatia grece γαλαϛια per ſimplex l. regio minoris
aſie. Hec ab oriente Cappadociā ⁊ helym fluuium:
ab occidēte bithyniā et aſiam:a meridie pamphiliā:
a ſeptentrione pontū euxinū hꝫ:quā olim galli ex eu/
ropa venientes habitarunt: et gallogrecia dicta eſt.
Galate pe.cor. populi qui galatiā habitāt. Hi primo
gomorite dicti ſunt a Gomor Japhet filio vt Joſe/
phus lib.j.refert:et fratre Aiacis qui ad ea loca ve/
niens ibi ſedes poſuit nūcupata eſt.
Gallina auis nota a quo noīe deducunt̄ hec adiectiua.
Gallinaceus a.um. q̄ꝺ ex gallinis eſt: vt pullꝰ gallina/
ceus. Var. Gallinaceis em̄ pullis bis deni dies opꝰ
ſunt:pauoninis ter noueni.
Gallinaceus ſubſtantiuū ipſe gallus. Poſcēninꝰ niger
ob vnius gallinacei direptionez decem cōmanipu/
lares qui raptum ab vno comederant:ſecuri percuti
iuſſit. Sic gallinacia gallina. Var. Si oua gallinis
pauonina ſubijcies:cū iam decem dies fouere cepit
gallinacia tum demꝫ ſubijce: vt vna excludant.
Gallinarius ⁊ gallinaria qui et q̄ gallinas curat. Pli.
lib.x.Tradit̄ quedaꝫ ars gallinarij cuiuſdā dicentis
quid ex quaꝫ eſſet. Var. Inter duas oſtium ſit qua
gallinarius curator earū ire poſſit.
Gallinaria inſula eſt in mari thuſco ẜm italiam contra
montes liguſticos: vigintimilliū Albumingauium.
Alijs ab his villaticis inuectis a nautis ibi feris fa/
ctis inuſitatis: vt inquit Uarro libro.iij. de re.ruſ.a
gallinis ruſticis appellata.Eſt et ſilua gallinaria Cu
mis vicina: de qua Cicero ad Petū. Q. Ceparius
obuiam mihi fuit in ſilua gallinaria. De hac Strab.
item ſcribit. Hoc quoꝫ in ſinu fruticoſis virgultis
frequens ⁊ arboribꝰ ſilua eſt multis porrecta ſtadijs
aquarum indiga.
Gallinarium locus in quo morantur galline. Columel
la.lib.ix. Gallinaria conſtitui debent parte ville que
hibernum ſpectāt orientem.
Galliciniū:pars noctis:appellata eſt qua galli cantāt:
que eſt quarta caſtrenſis vigilia.
Gallo as.inſanio. Uarro. Et deam gallantes vario re
tinebant ſtudio.
Gallulo as.penulti.correpta pubeo:a quo gallulaſco:
pubeſco: ꝙ pubeſcētes vocem grandiorem ad galli
gallinacei ſimilitudinem faciant. Neuius. Cuius
vox gallulaſcit.
Galla fructus quercuū. Greci quoꝫ gallā lac noīant.
Unde ⁊ galli ẜm aliquos dicti ſunt quaſi lactei.gal/
lam bibere ac rugas ꝯducere ventri ait Lucil.q̄ſi.d.
parſimonia eſſe vtendū:neꝫ gule indulgendū: ven/
tremꝫ coarctandum.
Gallaici ſiue galleci hiſpanie populi ſūt gallis finitimi.
Mar. Neꝫ gallaico liniunt̄ auro.
Galilea pe.pro.nomen duarū regionū: ex quibus vna
galilea gentium vocat̄: vicina tyriorum finibus vbi
et ſalomon viginti ciuitates donauit Hyram regi
Tyri in ſorte tribus neptalim. Altera galilea dicit̄
erga Tyberiadem ⁊ ſtagnū geneſareth ī tribu ꝣabu/
lon.Galilea teſte Plinio Syrie arabie atꝫ egypto
cōiungitur: terra ferax.
Galenus penulti.pro. nomen medici excellentiſſimi ex
pergamo Aſie vrbe: qui vulgo Galienus dici ſolet
barbare ⁊ inepte:nā ελληνιστι γαληνοσ λεγε
ται απο του γαλακτοσ ωσ εγω οιωμαι το/
υτεστι λευκοτητοσ. Quo nomine etiā dictus eſt
imperator romanus.
Gallumbri populi qui nunc Romandioli vocant̄.
Gamma grece: latine littera γ q̄ apud nos ſignificat g
Gamale pe.cor.vrbs in iudea Joſephus. Syrie habi/
tatio q̄dā fuit Gamale.Sue.in Tito Gamales ap/
pellat.Tarichiā inquit ⁊ gamalē vrbes validiſſimas
iudee in poteſtatē redegit.
Gammarus penultima correpta aquaticum animal̄ ſi/
mile cancro: vel vt quidam putant ipſe Cancer cui
bina brachia denticulatis forcipibus ad caput porri
gunt̄ concoctū fit rubeus. Mar. Concolor in noſtra
gammare lance rubes.
Gamos grece latine nuptie. Hinc cōpoſita fiunt Aga
mus: Monogamos: Bigamus: Digamus: Triga/
mus: Quadrigamus: Octogamus. Hieron. contra
Joui. Non damno dimagos: immo nec trigamos
⁊ ſi dici poteſt octogamos.
Gamphaſantes populi in libia: ſine vllis veſtibus vi/
uētes: qui ſicuti ſcribit Pōpo. a p̄lijs abſtinent: cum
nec tela iacere aut vitare noſcāt. Jōꝫ obuios fugiūt
Ganea e. ⁊ Ganeum lupanar meretricum: guloſorum
diuerſoriū et popina ꝙ.ſ.ſit in terra non vt cenacula
ſuperius. Eſt em̄ locus abditꝰ et velut ſubterraneus
vinolentie ⁊ libidini aptus. Teren. in adel. Ubi ego
illum querā? Credo abductū in Ganeā. Col. in prol.
Mox deinde vt apti veniamꝰ ad ganeas quotidia/
nam laconicis cruditatem excoquimus. Plinius tm̄
videt̄ innuere popinas eſſe in quibꝰ vnctoria edulia
conficiebant̄ ⁊ pro ipſa ingluuie cibarijſꝫ. Ait enim
de porco lib. octauo. Neꝫ alio ex animali numero/
ſior materia ganee.

Ganeones: eluones qui ganeas frequentāt. Iuue. Sed laudē ſiliquas occultis ganeo pultes.

Ganges is. ⁊ gangetis: Indię fluuius maximus. Alio nomine Phyſon a gręcis dictus: de paradiſo exiens: quem alij incertis fontibus vt Nilū: rigantēq; vicina eodem mō ferunt. Alij in Scythicis naſci: ipſāq; indiā ſecare dixerūt/ fluereq; in eum triginta amnes. Minima gangis latitudo per octo millia paſſuum: maxima per viginti patet. Altitudo vbi vadoſiſſimꝰ eſt/ menſurā centū pedū implet. Dictꝰ Ganges a Gāge ęthiopū rege: vt ait Suidas. Ouidiꝰ lib. iiij. Metam. Decolor extremo qua cingit india gāge. Hinc gangeticus ca. cū. Columel. libro. ix. Iā nunc gangeticas et ęgyptias auis temulenter eructāt. Arrianꝰ libro. v. de geſtis Alexādri magni: ευταξιλαο αλέξανδροσ αφικετο πολιν μεγαλιν και ευδαιμονα την μεγιστην των μεγάξυιν δου τεποταμου και υδασ που και εκει ο πωροσ βασιλευσ οσορων αλεξανδρον.

Gange es. eſt vrbs Indię regia.

Gangaridę (vt inqt Curtiꝰ) populi inter Aſſyrios ⁊ Indos iuxta Gangē: qui nouē oſtijs effluit.

Gangręna: cum ę diphthon. caro eſt emortua ex vlcere vel inflāmatione ac rubore. Subalbeſcit autem primo: demū atra fit ſenſu amiſſo in prominentibus mēbris: id eſt inter vngues et alas et inguina. Et in ſenibus fere atq; his quoꝝ corpꝰ mali habitꝰ eſt. Lucil. li. j. Saty. Serpere vti gangrena malo.

Gangilion ſiue ganglion: genus morbi in capite: cum humor quidā includit. De quo Colu. libro. vij. Eſt ⁊ Gāglion (vt docet Paulus) nerui alicuiꝰ vel exitu vel ex laſſitudine contortio. Multis quidē omnino partibus corporis/ ſed pręcipue mollibus: vt in extremitate manuū atq; pedibus.

Gannio is. niui. vel gannij. itum. Gannire ꝓprie canes dicuntur cū murmure: vel quaſi plorādo cōqueri videntur. Inde gānitio et gānitus. Lucre. Longe alio pacto gannitu vocis adulant: Aut cū deſerti abubāt in ędibus: aut cū Plorantes fugiunt ſūmiſſo corpore plagas. Inde ad hoīes tranſlatū. Teren. in Adel. Quid ille gānit? q̄d vult? Huius cōpoſitū eſt Oggānio: de quo infra.

Garamātes: populi Libyę pſyllis finitimi: a Garamāte Apollinis filio cognominati: qui ibi Garamantā oppidū ex ſuo noīe cōdidit. A quo garamātiꝰ a. um. ⁊ garamātis idis. Fuit ⁊ alius garamātes rex: cuiꝰ filiā garamātida Iuppiter apud bragadē fluuiū cōpreſſit: et ex ea genuit Hiarbā.

Garganus pe. ꝓ. mōs in Apulia. Luc. lib. iiij. Apulꝰ adriacas exit garganus in vndas.

Gargara penultima correpta: mutatione litterę: a καρα καρασ: id eſt caput capitis: id eſt altitudinis altitudo: καρκαρα capita. Vnus eſt ex collibus montis Idę. Eſt et oppidū huius nominis poſitū in imis radicibus Idę mōtis. Et defluentibus inde humoribus gargara irrigātur/ fiuntq; feraciſſima. Apud hāc ciuitatem tanta erat frugū copia: vt qui magnū cuiuſq; rei numerū vellet exprimere/ ꝓ multitudine immēſa nominaret. Vnde ⁊ Ouid. Gargara quot ſegetes quot habet methymna racemos. Dicitur et gargarꝰ numero ſingulari. Stra. lib. duodecimo. Gargarus in ſuperioribus Idę partibus locus oſtendit: a quo gargara dicunt. Aeolica ciuitas: Gręci γαργαρόν neutro genere dicunt. Sunt ⁊ Gargara in Myſia. Sunt qui gargarus dici velint: απο του γαργαριζειν τασ πηγασ: id eſt ab emittendis fontibꝰ. Ouidiꝰ. Creberrima fontibus ida.

Gargariſſo as. ſicut ſonat Plin. lib. xx. Sedat anginas cū melle ac hyſopo ex aceto gargariçatū. Apud gręcos γαργακιζω. Fit aūt gargariçatio in ſūmo gutture. Et gargariçare: ſępe ad gurgulionē. i. guttur reuocare. Et duplici mō ꝯſtruit. Nā res q̄ ſępe guttur alluit: in ntō plerūq; in ablatiuo ponit. Pli. li. xx. Voci ſuccus ſub certamine vtilis: ⁊ q̄ gargariçat vna tumēte adiectamēta. Cor. li. iiij. In vetuſto capit. dolore cōmunia ſūt ſternutamēta excitare inferiora vehemēter refricare gargariçare his q̄ ſaliuā mouēt.

Garrio is. garriui vel garrij: itū. inepte loq̄r. Cice. lib. ij. de ora. Nā et ſęculis multis aū gymnaſia inuenta ſunt/ q̄ in his ꝓhi garrire cęperunt.

Gariophylum: flos garo: folus nomen nec gręce nec latine habet.

Garruli penultima correpta: ꝓprie dicuntur (vt inquit Augꝰ) qui vulgo verboſi appellātur accedente lęticia: nec valentes nec volentes tacere. Et garrulę dicunt aūes canorę ⁊ hilares. Virg. Garrula quem tignis nidū ſuſpēdit hirundo. Garrulus etiā dicit cordatus. Var. In hac ciuitate tū regnabat Dionyſius homo garrulus et acer.

Garritido as. pe. cor. idē qđ garrio. Var. Quidnā garritidatis dicentes o fortuna.

Garrū apud Col. liquamē eſt ex piſce factū.

Garumna. fluuius per tribus amplificatis amnibus ꝑ bituriges et ſantones: gallicā vtrāq; gentem effluit. Eſt eñ in gallia narbonēſi terminās aquitanos. Diſtat a Narbone ſtadijs octingentis. Dilabit ex pyreneo/ ⁊ in oceanū excurrit.

Gaſter ſeu gaſterium: genus vaſis: cuius formā alij aliter accipiunt.

Gaſtrimargia pe. ꝓ. nimia ingluuies: vt apud Ariſtotelē in ethicis. Gaſtrimargus: guloſus.

Gaudiū: eſt affectio animi alicuiꝰ ꝑſentis boni opiniōe cōcępta. Cuiꝰ diminutiuū eſt gaudiolū: ⁊ compoſitū Gaudiloquus penultima correpta: qui cū gaudio loquit: vt apud Plau. Dictū gaudiū q̄ſi gauriū. Gręci eñ γαυρον lętū dicunt.

Gaudeo es. gauiſus: gaudiū habeo de bono proprio. Quādoq; etiā de bono alterius/ ſed intrinſecus: Lętari ꝟo extrinſecꝰ. Cōſtruitq; Gaudeo diuerſis modis. Nā qñq; ſine appoſito: vt Gaude ⁊ lętare. Quādoq; cū datiuo. Cicero. Mihi gaudeo/ tibi gratulor. Quādoq; cū ablatiuo. Virg. Numero deus impare gaudet. Quādoq; cū abltō mediante in. Cic. Lentulo. In moleſtia gaudeo. Qñq; mediante de. Hiero. ad Helio. Gaudebo de aſcēſu/ ſed timebo de lapſu. Aliquādo gaudere: eſt valde ſeu cū delectatiōe qđ vulgo dici ſolet Godere: et conſtruit cū accuſatiuo. Hiero. in ꝓlo. Iob. Beatū qui adhuc apud latinos iacebat in ſtercore: ⁊ vermibꝰ ſcatebat errorū: integrū immaculatūq; gaudere: id eſt cum gaudio pergustate. Terē. in Adel. Nunc ſcio mea ſolide ſolum gauiſuꝝ gaudia: id eſt pergustaturū. Cice. Peto. In theatrū Curionis Hortenſius introijt puto: vt ſuū gaudiū gauderemꝰ. Augꝰ lib. viij. Cōfeſſ. impꝑſonaliter vſus eſt tantus auctor. Qñ inquit cū multis gaudet: et in ſingulis vberius gaudiū eſt: quia feruefaciunt ſe ⁊ flāmantur in alterutro. Et alibi. Multū inter ſe gaudia differunt: ſuntq; inter ſe omnino contraria. Quādoq; gaudet in ſęculo/ non gaudet in domino. Huiꝰ ꝟba cōpoſita ſunt Cōgaudeo: qđ eſt ſimul gaudeo. Ambro. Cōgaudete mecū ⁊ ꝯgratulamini. Adgaudeo. Lact. lib. iiij. Ego etiā cui adgaudebat: hoc eſt quaſi applaudebat.

Gaudere in ſinu: ꝓuerbialis locutio quā et poetę vſurpāt: Quod ſignificat ſecū ⁊ cū ſuis lętari. Cice. libro iij. Tuſ. Quoniam plauſibilia nō hęc ſunt/ vt in ſinu gaudeāt: glorioſe loqui deſināt. Tibullꝰ. Qui ſapit in tacito gaudeat ille ſinu. Proper. In tacito cohibe gaudia clauſa ſinu.

Gauleon teſte Solino: Libyę obiacēs: in qua ſerpens

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

neqꝫ naſcit̃/neqꝫ inuectꝰ viuit:puluiſqꝫ eius quocũqꝫ
gentiũ iactꝰ/angues ⁊ ſcoꝛpiones perimit.
Gaulus:nauis genꝰ paruę ⁊ rotũdę.
Gaurus:mons Campanię.
Gauſape penultima coꝛrepta:militare ſtramẽtũ vtrin/
qꝫ villos habens:vel vna tm̃ e parte/quod pꝛo lecto
in caſtris ſternebat̃. Pliniꝰ libꝛo. viij. Antiqs toꝛus e
ſtramẽto erat/qualis nũc in caſtris gauſape. Nunc
ponit̃ pꝛo pãno quo menſa ſternit̃. Declinat̃ autem
hoc Gauſape. Antiqſſimi hic Gauſapes/⁊ hęc gau/
ſapa/et hoc gauſapũ. Vñ in plurali Gauſapa. Per/
ſius. Iã chlamydes picti:iã lutea gauſapa captas.
Caſius ad Mecenatẽ. Gauſapo purpureo ſalutat̃.
Inde gauſapina.
Gauſapina pe.coꝛ.genus veſtis. Mar. Menſę vl̃ au/
guſto ſumere gauſapinas.
Gaça:dictio perſica:et numero ſingulari ſignificat om
ne quod poſſidemus. Pompo.mela. Gaçã perſę ęra
riũ vocant. Curtius. Igitur quaſi parũ munimen/
tis oppidi fidens ante ſolis oꝛtũ pecuniam regiã(ga
çam Perſę vocant)cũ pꝛecioſiſſimis rerũ efferri iu/
bet ſimulans fugã. Inde nomen eſt Gaçę ciuitati:eo
ꝙ Cambyſes illuc belli et opes et pecuniã intulerat.
Hęc eſt Euchoꝝ ciuitas:in qua habitauere Capado
ces pꝛiſtinis cultoꝛibꝰ interfectis. Apud veteres ter
minus erat Chananęoꝝ iuxta Egyptũ:ceciditqꝫ i foꝛ
tem tribꝰ Iudę:⁊ eſt vſqꝫ hodie inſignis ciuitas Pa/
leſtinę:vt ſcribit Hiero. A qua Gaçeus a.um. quod
eſt ex gaça vꝛbe. Et gaçeticus tica,ticum. ex Gaça vꝛ
be perſica:vbi nobiliſſima vina:vel vt Pompo.ait:
mella. Sidonius ad Fauſtũ. Vina mihi nõ ſunt ga/
çetica/chia/falerna. Suidas. γαζα γαρ θησ αυ/
ροσ λεξισ μηδικη και πωλισ ἄλλη εστιφοι
νικησ ο πολιτησ γαζαιοσ.
Gaçophilaciũ cum c.nomen compoſitũ ex dictiõe per
ſica et gręca: φυλαττω και φυλασσω λεγεται:
quod eſt cuſtodio:quaſi locus ille dicatur eſſe in quo
opes recondunt̃. Augꝰ in Pſal. Gaçophilacium ar/
ca vbi colligebantur ea quę ad indigentiã ſeruoꝛum
dei mittebant̃. Ambꝛo.ad Studiũ. Quid eſt Gaço/
philaciũ? Collatio fideliũ/ſumptus pauperũ/requi/
es egenoꝛũ: iuxta quod ſedens Chꝛiſtus vt habens
ſm̃ Lucã:duo ęra mulieris viduę:diuitũ muneribus
cenſuit pꝛęferenda. Significat ⁊ capſam quę res pci
oſioꝛes et ſecrete in pꝛimis ſcripturę ſeruant̃. Unde
ſcrinariũ/ſecretariũ:quos etiam a ſecretis dicimus/vt
ſcribas ab epiſtolis.

G Ante E

Geomãtia penultima ꝓducta:diuinatio ex terra. γαια
και μαντεια.
Geometer et geometra penult̃.coꝛ.terrę menſuratoꝛ.
Gręci γεω μετρησ μετρον menſura: geometria/
terrę mẽſuratio dicit̃. Et geometria quidẽ ſciẽtia eſt
mathematica/ſicut aſtrologia/muſica ⁊ arithmetica
q̃ in numeros ac foꝛmas diuiſa eſt:quã oꝛatoꝛi neceſ/
ſariã eſſe autumant eruditi.
Geoꝛgius:nomen viri,ꝓpꝛiũ quo apud nos colonꝰ ſigni
ficat̃. Geoꝛgia agricultura geoꝛgica/q̃ ad agroꝝ cul
tũ ꝑtinet: εργον opus: γαιασ terrę. Geoꝛgi:popu/
li ſcythici agros incolentes.
Gebalena:regio in finibus eleutheropoleos.
Gebuſęus/filiꝰ Chanaan:a quo Gebuſęi dicti ſunt:qui
Hieruſalẽ inhabitauerunt.
Gebẽna:mons qui hodie dicit̃ mons Geneuere. Lu/
ca. Caua pendẽtes rupe gebẽnas.
Gedeon:nomẽ ꝓpꝛiũ iudicis Iſrael:q̃ occidit Oꝛeb/çe
be/çebee ⁊ Salmana.
Gedroſia:regio maioꝛis Aſię.
Geenna:hoc nomẽ,ꝓpꝛiũ inquit Hiero.a ſaluatoꝛe no/
ſtro ponit̃. Quęramus quę ſit ſermonis huius occa/
ſio. Erat idolũ Bahal iuxta Hieruſalẽ ad radicẽ mõ/
tis Moꝛia:in quibꝰ Siloa fluit. (Sed notandũ eſt/
ꝙ idolũ ꝓducit penultimã cõtra conſuetudinẽ ignarí
vulgi:nã gręce ſcribit̃ per ω mega/⁊ diphthongũ in
pꝛincipio. Si quis autẽ coꝛripiat/vt ille: Idola dicta
dei:barbare loquit̃/⁊ fatue ꝓnunciat.) Hęc vallis et
parua cãpi planicies irrigua erat et nemoꝛoſa/plena
qꝫ delicijs/⁊ locus in ea idolo cõſecratꝰ. In tãtã autẽ
populus Iſrael venerat dementiã/ vt deſerto tẽplo
vicinia ibi hoſtias imolaret/vt rigoꝛẽ religionis de/
licię vincerẽt:filioſqꝫ ſuos incenderẽt demonibus vl̃
initiarẽt. Et appellabat̃ locus ipſe Geennõ: id eſt val
lis filioꝝ Ennõ. Hoc Regũ volumẽ ⁊ Paralipome
nõ/⁊ Hieremias pleniſſime ſcribũt. Et cõminat̃ de/
us ſe locũ ipſum impletuꝝ cadaueribꝰ moꝛtuoꝛũ: vt
nequaqꝫ Tophet ⁊ Baal/ſed vocet̃ Poliandrũ: id ẽ
tumulus moꝛtuoꝝ. Futura ꝗ̃ ſupplicia ⁊ pęnę ꝑpetuę
quibꝰ peccatoꝛes cruciãdi ſunt huiꝰ loci vocabulo de
notant̃. Duplicẽ autẽ eſſe geennã nimij ignis ⁊ frigo
ris in Iob pleniſſime legitur.
Gela:fluuiꝰ in Sicilia:a quo et gela vꝛbs nomẽ habet.
Virg. lib.iij. Immaniſqꝫ gela fluuij cognoĩe dicta.
Siriꝰ. Venit ab amne trahẽs ſibi nomen venit ⁊ he
lã. Suidas. γελα πολισ σικλιασ καλειται δε
απο ποταμου γελαερω παρακειται επολισ
οδε ποτ μοσ ονομαζουτωσ οτι πολλην
γενναταυτην γαρ τηο πικων φωνη και σικε/
λων γελαν λεγεσθαι η απο γελωνοσ του
αικσ και υ μαρου θο εθνικον γελαιοσ ουν/
Gelaſini pe.pꝛoď.dentes anterioꝛes q̊s (γελωοσ.
ridendo oſtendimus: γελαω κελω eſt rideo. Et ge/
laſini: linee quę ridendo efficiunt̃. Mar. Nec grata
eſt facies cui gelaſinus abeſt. Et gelaſini dicunt̃ mi/
mi:qui geſticulatione faceta populũ oblectãt. Unde
gelaſinus ille plautinus riſionibus ⁊ falſis dicterijs
populũ delectat. Et dũ facit vt ab om̃ibꝰ rideat̃/irri/
det̃. Vñ eſt plautinũ illud. Caue ex gelaſino fias ca/
tagelaſinus:hoc eſt deridiculus.
Geloi:cãpi in Sicilia apud Gelã fluuiũ. Vir. Cãpiqꝫ
Geloni vel gelones:populi ſcythici interius (geloi.
habitantes/ et agathyrſis ꝓximi: a Gelono Hercu/
lis filio. Hi ſolebãt ſe pingere. Virg. Pictoſqꝫ gelo
nos. Luca.lib.iiij. Maſſagetes quo fugit equo foꝛ/
teſqꝫ geloni. Hi nũc Getę dicunt̃/ſiue Tartari coꝛru
pto vocabulo vocant̃. Sãguinẽ equinũ cũ lacte mix
tũ bibunt. Virg. Biſalte quo moꝛe ſolẽt: acerqꝫ ge/
lonꝰ Cũ fugit in rodopen atqꝫ i deſerta getaꝝ. Et lac
concretũ cũ ſanguine potat equino.
Gelboe:montes alienigenaꝝ i ſexto lapide Sintopo/
li:in quibꝰ etiã eſt vicꝰ grãdis q̃ vocat̃ Gelbos.
Gelu,ꝓpꝛie glacies dictũ: απο του λυειν: hoc ẽ a ſol/
uẽdo terrã. Nã glacie ꝑſciſſa terra reſoluit̃. Aliqñ tñ
ponit̃ ꝓ frigoꝛe: vnde gelidũ frigidũ dicimus. Dicit̃
etiã hoc gelũ et hic gelus. Lucr.lib.v. Aſſiduoſqꝫ ge
li caſus moꝛtalibꝰ aufert. Et lib.vj. Demittit quaſi ſę
pe gelũ quod continet in ſe.
Gelicidium:ipſum gelu. Colu. Ut pꝛius conualeſcant
radices frumentoꝝ q̃ꝫ hibernis imbꝛibus aut gelici/
dijs pꝛuiniſve infeſtent̃.
Gelo as. Plin.lib.xvij. Si ꝑtinꝰ editis fructibꝰ gelatio
magna cõſecuta eſt:etiã paucis diebus necat. Iuue.
Pauidoqꝫ gelant̃ pectoꝛe. Hinc cõponũtur cõgelo
⁊ regelo penul.coꝛ. Colu.lib.j. Oleũ qđ minus ꝑue/
nit/ſi cõgelat̃ fraceſcet.
Gelaſcere:eſt in gelu aſtringi. Gellius. Vina rarenter
congelaſcunt.
Gelabile:qđ gelu durari põt. Gelliꝰ. Cur fluuioꝝ ⁊ fon
tiũ aquę gelu durent̃/mare om̃e ingelabile ſit.
Gelidus da.dum.penultima coꝛrepta:frigidus. Hinc

componuntur Pręgelidus et Egelidus:quod ſigni/
ficat id quod nō eſt calidum neq̧ frigidum. Nam e.
quandoq̧ priuationem denotat:q̧uis Seruius pro
valde frigido expoſuerit. Sue.de Auguſto. Vnge/
batur ſępius:ſudabat ad flammā: deinde perfunde/
batur e gelida aqua vel ſole multo tepefacta Ouidi⁹.
Sed gelidū boreā egelidūq̧ nothū. Vbi gelido ege/
lidū oppoſuit.

Gelima gelimę penultima correpta: faſciculus mani/
bus genibus ligatis. Gelimarium ꝟo multitudo me
ta dicitur. ¶ Hic locus mendoſus ab impreſſore
additus eſt:vt parentheſis illa ſuperflua in vocabu/
lo Geenna de idolo.

Gēma:oculus vitis quē primo emittit. Virgili⁹. Tur/
gent in palmite gēmę. Ad huius gēmę ſimilitudinē
gēma lapillus vocatur:q̧uis generale nomen ſit/cō/
prehendens proprie quęcūq̧ nec oblonga nec perfo
rata. Aug⁹ in Dialec. Similiter ornamentorū diuer/
ſos lapides compendioſe vocauit gēmas. Huius di
minutiuū eſt Gēmula. Bigēmis/trigēmis deriuati/
ua ſunt. De quibus alibi.

Gēmare:eſt gēmas in arboribus emittere. Col. Cū p̄/
mū vites incipiunt gēmare.

Gēmaſcere:in gēmas effici. Pli. Atq̧ vt gēmaſcere in
cipient/liget calamus.

Gēmatus a.um. quod eſt gēmis ornatū.

Gemo mis.gemui itū. Inde gemitus:qui eſt pectoris
cū prę anguſtia in ſonū prorūpit. Vnde inmēta ꝛ in/
animata cū nimis onuſta ſunt/gemere dicunt. Virgi
lius. Gemit ſub pondere cimba. Gręcū tamē eſt γε/
μω:id eſt plenus ſū:forſan ab eo quod ſequit: vt vi/
demus alternari ab ſcriptoribus:ſed in alia etiā ſigni
ficatione γεμιζω:ſignificat em̄ impleo es. Quādo
q̧ tamen gemere ponitur pro flere/et quandoq̧ pro
canere: de his ſolū auibus quę flebilē cantū habent:
vt Turtur et colūba. Virgilius. Nec gemere aerea
ceſſabit turtur ab vlmo. Hinc fit Ingemo: de quo in
fra: ſed talia ꝓficiſcuntur ab metaphoris quibuſdā:
quibus greci pleni ſunt.

Gemurſa:tuberculū ſb minimo pedis digito/ꝙ geme/
re faciat eū qui id gerit/inquit Feſtus. Pli. oblittera
tū id ꝛ nomen ꝛ malū ait.

Gemini proprie dicuntur duo. Virgilius libro ſexto.
Sunt geminę ſomni portę. Nā ſi tres ſunt/ ter gemi
ni dicuntur:ſi quattuor/quater gemini. Columella li
bro quarto. Albanas equitię familię trigeminorum
matres. Quandoq̧ gemini dicuntur/ qui vno partu
naſcuntur:etiā ſi tres vel quattuor vel plures naſce/
rentur. Quandoq̧ geminus pro ſimili ponitur. Pa
cu. Par fortitudo/gemina confidentia. Et gemini cę
leſte ſignū:quod Caſtor et Pollux conſtituunt. Var
ro libro ſecundo de re ruſt. geminos intelligit Apol
linem ꝛ Herculem. De quibus Seneca. In magna
tempeſtate apparent quaſi ſtellę cęlo inſidētes: ad/
iuuariq̧ ſe tunc periclitantes exiſtimant Pollucis et
Caſtoris numīe. A Columella dicitur geminū aſtrū
quod .xiiij. kalendas Iunij ſol ingreditur. A gemi/
nus fit compoſitū Congeminus:qui cū aliquo natus
eſt. Auguſt. in Pſal. Phares cōgemino ſuo prelat⁹
eſt. ¶ Sed poſteaq̧ de conſtellatione geminorū te/
tigimus:dicimus totū zodicū in trecentos ſexaginta
gradus diuidi:rurſuſq̧ ſubdiuidi in duodecim ſigna:
quę ab Aſtronomis etiā dom⁹ dicunt. Eſt aries/tau/
rus/gemini/cancer/leo/virgo/libra/ſcorpius/ſagitta
rius/capricornus/aquarius/ et piſces:quę regiones
cęlorꝫ habent denominationē ab aliquo animali pro
pter proportionē et quandma conuenientiā. Aries
eſt domus Martis: nati ſub tali ſigno aſcendente
ſunt inclinati ad militiam:ꝛ rixoſi diuiteſq̧:ꝛ de lani
ficio ſe intromittentes:facit etiā capillos criſpos:ꝛ i
negocijs ſuis agiles et expediti. Loquor em̄ quantū
de natura eſt ipſius ſigni: nā aliud eſſet ſm ſitum et
aſpectū planetarū. Taurus autem facit nato collum
groſſū:quia eſt ſignū vel dom⁹ veneris:ideo erit na/
tus mulieribus deditus et agriculturę:ſed tardus in
negociorꝫ et rerū ſuarꝫ expeditione. Geminorꝫ ſignū
eſt Mercurij::natus ſub tali aſcendente/ erit dedit⁹
litteris/et viris illuſtribus vel principibus/ et totus
affabilis:et ſemper cū ſocietate alicui⁹:erit pulcher.
Cancer facit natū longū corpus habentē/ꝛ breuibus
cruribus:linguam nō ſatis expeditam:et qui aliquā/
do in ſtatu ſuo augeatur:aliquando ꝟo deprimatur:
modo ante pręficiet/modo retrocedat:et labrū ei al/
terꝫ altero maius:erit tamen fortunę cito mutabilis:
et agilis in rebus peragendis. Leo facit hominē na/
tum ſub tali ſigno crura retorta habentē/ vel ſigna/
tū in crure:et qui tardus ſit ad proſperitatem haben
dā:tamen inclinabitur eſſe curialis:et habebit ami/
citiā dominorꝫ:erit iuſtus et pius: et habebit nobilē
animū:ſed inuidi eum ſemper agitabunt. Virgo fa/
cit hominē ſterilē:qui naſcetur oriente tali ſigno:erit
tamen pulcher/et humanus/et doctus:et qui amici/
tiam habebit principū. Libra facit natum iuſtū ꝛ hu
manū:et qui a proditoribus patietur multa pericu/
la. Scorpius ſignū Martis: qui habuerit tale aſcē/
dens erit proditor:niſi alicuius planetarū vel Iouis
vel Veneris benignitate minuatur talis malicia:vel
faciet homines in iudicio damnari. Sed ſi Mars fu
erit in eo ſigno aſcendente:dabit diuitias multas vł
hereditatē/ vel militiā: vel accuſator erit. Sagittari/
us facit natū pugnacē/humanū/tenuē et affabilem:ꝛ
qui equis delectetur. Capricornus facit natū ſub tali
ſigno eſſe doctū. Quis non miraretur? preſertim in
mathematicis:facit etiā effęminatū. Aquarius ꝟo fa
cit natū benignū et clęmentē. Piſciū ſignū facit na/
tum mercatorē per maria: vel rerū liquidarum olei
vel vini/et taliū rerum:ꝛ qui linguā expeditā non ha
beat/ſed balbus ſit. Sed vnū admonemus vt quili/
bet habitet vrbes ędificatas ſub ſuo aſcēdente/ vt di/
ues ſit/et plurimū gratus. Quicunq̧ em̄ ſignū oppo
ſitum habitauerit:id eſt vrbē ędificatā ſub ſigno op/
poſito:ſemper anxius erit/pauper/odio omnibus/ꝛ
infortunatus:ideo prouerbiū eſt vulgariū. Qui mu/
tat locū/mutat fortunā:quoniam quandoq̧ vadit ad
loca ſui aſcendentis: vbi bene agit et proſperatur.
¶ Aſcen. Totū hoc ab eo loco. ¶ Sed poſteaq̧
ꝛc. et illud ingemo. Sed talia proficiſcuntur: ridicu/
lū eſt/ſed turpiter inſertū ab eo: qui non ſatis verbo/
rū habuerat ad cōplendas pagellas:quę oīa ſuſtu/
liſſent:niſi tam ſtultos ſcirem: vt ſi ea ſublata norint:
imperfectū opus calumniētur. Subdit auctor Ho/
me. autem in hymnis. καρτορα και πολυδαυ κε
αει στο μουσα λιγει ατυρδαριδασ διζηροσ
ολυμπιου εξεγερορ τοτασ υποτου γετουκο
ρυφητ τεκε ποτρια ληδη υποδμη θεισ ακε/
λαιρεφει ηρομιωυι.

Gemellus diminutiuū. Virg. Modo nāq̧ gemellos
ſpem gregis ab ſilice in nuda cōnixa reliq̄. Gemellę
vites a Columella dictę ſunt ab vuis ſemp geminis.
Nā duplices vuas (vt inq̄t Col.) exigūt.

Gemino as.penul. corre.duplico. Cui⁹ cōpoſita ſunt
Cōgemino. Plau. in Au. Nunc ſi patera paterā pe/
perit:oēs cōgeminauimus. Ingemino:int⁹ duplico.
Virg. lib. j. Geor. Tū liquidas corui preſſo ter gut
ture voces: Aut quater ingemināt.

Gemonię ſcalę dicebant:ad quas corpa damnatorꝫ tra
cta p̄cipitabant. Cor. Tacit⁹. Tunc ꝯfoſſū collacera
tūq̧/ꝛ abſciſſo capite truncū corp⁹ ſabini in gemoni/
as trahunt. Pli. lib. viij. ſcribit canē a corpe ſerui nō
receſſiſſe/abiecto in gradibus gemonijs.

Gena nē. vulgo palpebra dicitur: hoc eſt mēbrana quę
ſuperius inferiuſqꝫ tegit oculū. Terē. Hodie nō cō/
preſſi genā. Plinius. Aquatilia dormire exiſtimant:
nō oculoꝝ argumēto: quia nō habent genas/ ſed ipſa
quiete placita ſeu ſoporata. Extremus ambitus Cili
um dicitur. Unde ſupercilia i quibus eſt animi pars:
Nam ex his negamus et annuimus. Hę genę pilos
habēt i modū valli: quos a palpitādo palpebras ap/
pellarūt. Genę etiā dicūtur partes illę a cilio ad vni
uerſam partē illam oculis ſubiectā: quę barba veſti/
tur: quas radi i fęminis duodecim tabularū interdi/
cto antiqui vetuerunt pudoris ſedes eſſe arbitrati: ꝙ
ibi maxime oſtēdaꝶ rubor. Dictę genę ꝙ in his pili gi
gnātur. Uirgili⁹. Tū mihi prima genas veſtibat flo/
re iuuēctus. Apul. i Magia. Purpuris infectas ge/
nas: ⁊ oculos illiſos illices. Hęc qm̄ i mali ſpeciē fa/
ctę ſunt rotūdę/ dictę ſunt etiā malę.

Genauius a. um. idē quod guloſus ſa. ſum. Uarro. Hę
nouiſſime in tricliniū genauiū introierūt e culina pro
pter faſtidium.

Genus a greco γενοσ: proprie principiū vniuſcuiuſ/
qꝫ generatiōis: vel ab eo qui genuit: vel a loco i quo
genitus eſt: vt Horeſtes a Tātalo ducit genus. Et
Plato genere Athenīēſis eſt. Patria em̄ generatio/
nis vniuſcuiuſqꝫ principiū eſt/ quemadmodū paren/
tes. Hinc per tranſlationē genus etiā vocamus mul
titudinē aliquoꝝ ad vnū aliquid et ad ſeinuicē quodā
modo ſe habentiū: vt Romanoꝝ genus dicimus qꝺ
ad Romulū refertur: et cognationē inter ſe habet ꝑ
quā a ceteris diſtinguitur. Hinc rurſus appellatur ge
nus cui ſupponiꝶ ſpecies: et pręd icatur de pluribus
differentibus ſpecie: ꝙ quaſi principiū ſit omniū quę
ſub ipſo ſunt ſpecierū. Itē genus dicitur quicquid eſt
per quod alcuius rei qualitas indicatur. Unde gen⁹
mortis/ genus vitę/ genus pęnę/ genus marmoris/ ge
nus coloris/ et hm̄oi. Seneca. Summū genus infę/
licitatis miſero eſt fuiſſe aliquādo fęlicē. Uirgilius.
Quod genus hoc hominū: quęve hunc tam barba/
ra morē Permittit patria? Nonnūqꝫ ſumiꝶ pro ac/
cidente partiū orationis: vt cū dicimus: Animal eſt
generis neutri. Et eſt ſciendū/ ꝙ licet genus ſit tertię
declinationis: in compoſitione tamē quandoqꝫ fit ſe/
cundę et adiectiuū: vt Alienigenus alienigena alie/
nigenū. Multigenus multigena multigenū. Plini⁹
libro decimo. Multa hęc et multigena terreſtriū vo
lucrūqꝫ vita. Dicimus quoqꝫ id genus ꝓ eius gene/
ris: vt Multa ſunt id genus mōſtra: qꝺ eſt fere ſilia
et eiuſdē generis monſtra.

Generoſus generoſa generoſū: quod eſt nobile ⁊ ex ꝑ/
claro genere. Uirgilius libro primo Georgicoꝝ. Cō
tinuo pecoris generoſi pullus in aruis Audet et ig/
noto ſeſe cōmittere pōto. Cicero in Lel. Humilē ſa/
ne relinquūt et minime generoſum (vt ita dicā) ortū
amicitię: quā ex inopia atqꝫ indigētia natam volunt.
Interdū dicitur forte. Cicero libro tertio offici. Cū/
qꝫ de imperio certatū eſſet cū rege generoſo atqꝫ po/
tenti. Et generoſū diciꝶ: quod generare facit ſeu per/
ducit. Columel. libro quarto. Atqꝫ vbi multa inuita/
bunt regionis cōmoda/ vt nobilē vitē cōſeramus/ ge
neroſaꝫ requiremus. Idē libro tertio. Uitē maxime
populus alit: et poſtea vlmus quā atinā vocant ru/
ſtici/ generoſiſſima eſt. Hinc generoſitas: nobilitas/
et quaſi producibilitas. Idē in eodē. Qui vineā vel
arbuſtū conſtituere volet: ſeminaria prius facere de/
bet: ſic em̄ ſciet cui⁹ generis vitē poſitur⁹ ſit. Nā quę
precio parata diſponiꝶ: certā generoſitat⁊ fidē nō ha
bet/ cū dubiū eſt: an is qui vendidit legēdis ſeminib⁹
adhibuerit diligentiā.

Generale: qꝺ ad om̄es pertinet. A quo aduerbiū Ge/
neraliter: qꝺ ſignificat ſimul quę ſub genere ſunt am
plectēdo: vt Hō generaliter oēs hoīes.

Generatim: per ſingula genera/ ſeu magis per ſingu/
las ſpecies: ſiqdē ſpecies genera vocamus: vt Quot
ſunt genera verboꝝ? Uirgilius libro ſecūdo Georgi
corū. Quare agite o ꝓprios generatim diſcite cultus
Agricolę. Uarro. Nō in volucribus generatim ſer/
uatur analogia: non vt ex aquilis aquilę/ neqꝫ ex tur/
dis procreātur turdi: ſic ex reliquis ſui cuiuſqꝫ gene/
ris. Aliquando generatim diciꝶ nō per ſingula gene
ra/ ſed generaliter ⁊ in vniuerſū ⁊ vniuerſaliter. Cice
ro lib. ij. de oratore. Infinitū mihi videꝶ id dicere in
quo aliquid generatim quęrereꝶ: hoc mō expetenda
ne eſſet eloquētia expetēdive honores.

Genero ras. notę ſignificationis. Huius compoſita
ſunt Congenero: pro adiūgo/ aſſocio. Ennius. Quē
mihi cōgenerat affinitas. Degenero: de quo in De/
gener. Ingenero: quod ſignificat modo genero/ mō
intus genero. Lactā. libro ſexto. Deus itaqꝫ cū ho/
minē primū fingeret: mirabili prouidentia ingenera/
uit ei prius iſtas animi cōmotiones: vt poſſet capere
virtutē. Cicero libro primo offici. Eadēqꝫ natura vi
rationis hominē cōciliat homini/ ⁊ ad rationis ⁊ vi/
tę ſocietatē: ingeneratqꝫ in primis pręcipuū quendā
amorē in eos qui ꝓcreati ſunt. Progenero: vltra ge
nerationē produco. Columella. Nam ⁊ humidę res
et ſiccę quas terra progenerat/ facile vitiātur. Hinc
Progenies: pro genere ⁊ familia. Regenero: rurſus
genero. Lactantius libro quarto. Ex eoꝝ ſemine re/
generari eū iuſſit.

Gener: filię meę vir: quia ſit generis propagator. Ad/
hibetur em̄ ad genus augendū. A quo Progener.
Hunc appellat auus neptis ſuę virū. ¶ Uideor mi/
hi videre qui ſolent virtutē ingredi nuptiarū: de qua
volumen conficeretur: de numero facularū earumqꝫ
ſuperſtitione: vnde etiā nomen vxor habuerit: de cla
uib⁹/ de çona/ de limine/ de velamine: a quo nubo nu/
bis: quaſi nube tegereꝶ: de inuētione matrimonij: an
Cecrops inuētor: et multa quę a gręcis memoranꝶ.
¶ Hoc quoqꝫ additiciū eſt.

Genitor: mō pater diciꝶ: mō ad honorē referꝶ. Silr ge
nitrix ⁊ ꝓ matre ⁊ ꝓ venerationis gratia.

Genitus: a gigno is. idē quod nat⁹. A quo Unigenit⁹/
Primogenitus ⁊ Progenitus.

Genitura qn̄qꝫ generationē ſignificat. Gelli⁹. Ac mul/
to etiā anteq̄ pater ipſe ac mater naſcerentur: ex eoꝝ
genitura debuiſſe iā tunc proſpici. Qn̄qꝫ ſemē hoīs:
quod ⁊ ſemē genitale diciꝶ.

Genitalis et hoc genitale: idem eſt quod natalis. Un/
de genitale ſolum dicitur patria in qua nati ſumus:
quod et natale ſolū appellatur. Ambroſius. Ranū/
culi circa genitales ſtrepunt paludes. Et genitalē di/
em: quo ſcilicet geniti: id eſt in lucem proditi ſumus.
Genitalia ſemina: quibus aliquid procreatur et gig/
nitur. Uirgilius libro ſecūdo Georgicorū. Uere tu/
ment terrę et genitalia ſemina poſcūt. Columella li/
bro quarto. Adhibenda ratio eſt ſubtilior: vt ex his
partibus trunci ſumanꝶ: qui et genitales ſunt/ et ma
xime fertiles. Idē libro octauo. Fęminis quoqꝫ vul/
uę ferro exulcerenꝶ/ et cicatricibus claudūtur: ne ſint
genitales: id eſt ne poſſint generare. Genitalia mem
bra ſiue genitales partes dicūtur pudēda/ tā in viro
q̄ in fęmina. Auguſtin⁹ libro decimoquarto de ciuita
te dei. Seminaret igitur prolē vir: ſuſciperet fęmina
genitalibus mēbris quādo id opus eſſet. Columel. li
bro ſeptimo. Eliciꝶ cupiditas odore genitaliū admo
to naribus. Idē in eodē. Et ipſos neruos gręci Cre/
maſteras appellant: ꝙ ex illis genitales partes depē
dent comprenſos.

Genitiuus genitiua genitiuū: quod habet vim generā/
di. Unde genitiuus humor/ et genitiuus caſus. Et

gennitiuus dicitᷣ quaſi genitalis/a natura ingenitᵒ et genuinus ⁊ originalis/⁊ cū naſcente cōgenitᵒ: vt genitiuę notę: quę ſunt maculę a natura ingenitę. Suet. de Auguſto. Corpe traditᷣ maculoſo diſperſis p pectᵒ: atq̧ aluū genitiuis notis in modū ⁊ ordinē et numerū ſtellaꝝ cęleſtis vrſę.

Genethlius latine natalis dicitur: qui et deus nuptijs prefectᵒ putabatur ab antiquis: vt ſcribit Hierony. Scribit autem Suidas/ꝙ etiam Genethlius paleſtinus fuit ex petris ſophiſta diſcipulus Minutiani et Agapiti: qui tandē viridi euo moriebatur. Scripſit autē multa: λαλιασ η τοιδιαλεξεισ και μελετασ: et multa alia: vt mirabile ſit dictu tā paucis annis vitę tanta ſcripſiſſe.

Genethliacus: qui ex die natali fortunā hois ⁊ ſucceſſū pronūciat: απο του γερα ο μαιφυω καὶ γερεθληγεροσ αρχεγερεθλον.

Genius. veterū ſentētia dicitur vniuſcuiuſq̧ anima rationalis. Ideoq̧ eſſe ſingulos ſingulorum. Fuere etiam qui dicerent genios deos: aquā/terram/ignem ⁊ aerē: quę rerum ſemina ſunt/elementaq̧ appellata. Duodecim quoq̧ ſigna: lunāq̧ et ſolē inter hos deos putabant: et a gerendo/ ꝙ multa gerere poſſent Gerulos deinde genios vocitarunt. Cenſorinus ſcribit Genios dictos: quia vt gignamur curent: ſiue ꝙ vna gignantur nobiſcū: vel etiam quia nos genitos ſuſcipiant ac tueantur. Certe a gignendo genius appellatur. Eundē eſſe Geniū et Larem multi veteres memorię prodiderunt. Euclides Socraticus duplicem omnibus omino nobis genium dicit appoſitū. Hoc eſt duos lares. Hi etiā penates dici ſolent. Ab aliquibus genius dicitur vis/et naturę deus hoſpitalis/et ipſa voluptas. Scintra de antiquitate verborū libro tertio. Scis geniales homines ab antiquis appellatos: qui ad inuitādū et largius apparandum cibum promptiores eſſent. Iuxta quod etiam Seruius interpretatur pro voluptuoſo et cōuiuali. Virgilius libro primo Georgicorū. Inuitat genialis hyems. Nam quotiens voluptati operam damus Genio operā dare dicimur: ſicut econtrario apud Terentium. Suum defraudans genium: cum parce viuimus/et a voluptate ceſſamus. Cebetes thebanus ī pictura mundi. ταυτα μεν δη καλωσ μεδοκεισεφην εξηγεισθαι ελλεκεινο ου δεπωημιν δεδηλωκασι προσταττει το δαιμονιον τοισ εισ πορευομενοισ εισ τονβιον ποιειν. Proculus autē platonicus in theurgicis diuinis loquitᷣ: eum legant qui curioſius talia quęrunt: ⁊ pro Horacij loco ⁊ alijs auctoribus.

Genialis et hoc geniale: quod ad geniū pertinet. Unde genialis lectus: qui in nuptijs ſternitur in honorē Genij. Genialis homo hoſpitalis/atq̧ ad inuitandū et largius apparandū promptior. Virgil. Lucēt genialibus altis.

Genuini: dentes poſteriores: qui ī extrema gingiua in homine gignuntᷣ nouiſſimi: Nā ī circiter vigeſimum annū/multꝭ etiā octogeſimū innaſcuntᷣ. Dicti genuini ꝙ a genis dependeāt: vel a gignēdo: ꝙ cū homine generātur: ⁊ cum ipſo intereāt. Cicero. Dentibus in ore conſtitutis māditur: atq̧ ab his extenuatur atq̧ molitᷣ cibus: eoꝝ aduerſi acuti diuidunt eſcas: intimi autē conficiunt qui genuini dicuntᷣ. Hos ſatyroꝝ inſtrumēta eſſe ad morſū oſtendit Perſius. Secuit lucilius vrbē Te lupe te muti ⁊ genuinū fregit in illis. Hiero. ad Marcellā. In plęriſq̧ ꝓuincijs familiare eſt/vt genuino dēte ſe lacerent. Iuue. ad morſū eſculēti referēs ait. Quę genuinū agitent nō admittētis morſū. Hos autē genuinos gręci κυροδοντοσ noſtri caninos dentes appellāt.

Gentiles: qui ex eadem familia ſunt: et qui eiuſdem nominis ſunt: qui et cognomines dicūtur. Unde Cincius. Gētiles mihi ſunt/qui meo nomine appellantur. Unde Cicero libro primo Tuſculanarū. Pherecydes ſyrus primū dixit animos hominū eſſe ſempiternos Antiquus ſane: Fuit enim meo regnāte gentili. Hoc eſt Seruio Tullio: quia eiuſdē nominis erat. Et hoc eſt quod ait Plinius: Seruos dominoꝝ fuiſſe gētiles: id eſt eodē nomine appellatos quo domini appellabantᷣ: vt Marcipor ⁊ publipor. Cicero in Topicis. Gentiles ſunt qui inter ſe eodē ſunt noie: ab ingenuis oriūdi: quorum maiorū nemo ſeruitutem ſeruiuit: et qui capite diminuti nō ſunt. Idē libro primo ad Herenniū. Si paterfamilias inteſtatus moritur: familia pecuniaq̧ eius agnatoꝝ gētiliūq̧ eſto. His gentilitas peculiariter eſſe dicitᷣ: cum neq̧ ſeruorum neq̧ libertinorū gētilitas vlla ſit. Itē Gētile dicitur quod eſt gētis propriū: id eſt familiare: vt apud Iuuenalē: qui Gētilia tympana dixit: id eſt gentis propria. Sueto. de Tyberio. Capillo pone occipitium ſūmiſſiore/vt ceruicē etiā obtegeret: quod gētile in illo videbatur. Et gētes dicūtur natiōes. Vir. Quas gētes italū: quas nō oraueris vrbes. Rurſus gētiles dicti ſunt idolorū cultores: qui aliter q̄ chriſtiani de deo ſentiūt. Diuerſę em̄ gētes innumerabilia numina habuerunt: qꝛ in gentiliū: id eſt maioꝝ ſuoꝝ fide ꝑſtiterunt: nec religionis cultū mutauere.

Gentilitia nomina dicuntur: quę originem gentis vel familię declarant: vt Porcius Cornelius Gellius. Vulgus autem quos gētilitio vocabulo Chaldęos dicere oportet mathematicos dicit. Sic Gentilitia nota a Liuio Gentilitia funera a Plinio nūcupantur. Aliquando tamen Gentilitiū a gente: id eſt natione/nō a familia vſurpatᷣ. Inde gentilitia ſacra dicūtur a Liuio: quę ſtatuta ſunt eidē genti. Gentiliū ſacerdotiū: quod ad ius familię pertinet. Et nū c vulgo iuſpatronatus dicitur.

Gētilitas ꝓprie multitudo ipſa/vel familię/vł gētis/ſeu nationis alicuiᵒ/⁊ ipſi gentiles.

Genſelia: quę ex multis familijs conficitᷣ.

Geneſis penul. corre. latine generatio/natiuitas. Geneth: genus. Inde Genethliaci: id eſt natalitij: q̄ cōtēplantes hominū natiuitates de vita predicūt: immo gręcū eſt γενησισ.

Genearcha: generis princeps.

Genealogia penul. ꝓduc. ſermo de origine generationis: γενεασ generationis: ⁊ λογοσ ſermo. Hiero. Notandū: in genealogia ſaluatoris nullā ſanctaꝝ aſſumi mulieꝝ: ſed eas quas ſcriptura reprehēdit.

Gentiana: herba amariſſima et medicinalis: ſic dicta/ ꝙ eam rex Gentius inuenerit: vt inquit Pliniᵒ libro xxv. Paulus autem egenita medicus excellētiſſimᵒ: ita ſcribit de ſimplicibus loquens: γεντιανη ποα εστι ταυτησ ριζα δραστηριοσ εστιν καιασ μαντικελιαν.

Genu/genum et Genus genus: teſte Priſciano declinari poteſt pro femorum ac crurum cōmiſſione. Dicta genua/ꝙ hęc dū infans eſt in vtero matris genis oppoſita ſint. Siue a generādo: ꝙ in genibus eſt vitalitas. Hinc cōgenudare: quod eſt genu replicato cadere/vel genibus flecti. Ingeniculatū: quod ē cęleſte ſignū. Victruuiᵒ lib. ix. Pes ingeniculati. Et genuixum eiuſdē ſignificationis. Ouid. libro. viij. Metamor. Cōſiſtuntq̧ loco ſpecie remanēte coronę. Qui medius nixiq̧ genu anguemq̧ tenētis. Dicitᷣ ⁊ genu de herbis. Vide in dictione Stipula.

Geneſareth: a gręco vocabulo dictum eſt: quaſi generans auram. Sed tamen ego puto falſiſſimum eſſe: nam nomina gręca non ita componuntur: vt exeant in ſonum barbarum: et ideo non eſt ſic dicendum: neq̧ poſſibile ſcd̄m rectam deductionem. Licet enim

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

γέρραω dicetur grecum verbum σάρεθ nihil ſignificat: nec inde ſtagnum Geneſareth dictum eſt: eo ꝙ flãtibus ventis/criſpantibus vndis auram ex ſe generare videatur. Idem dicitur mare Tyberiadis a Tyberiade ciuitate. Et mare Galileę ab adiacẽte Galilea prouincia. Tenet hoc mare ſiue ſtagnum centum quadraginta ſtadia in longitudine: quadraginta ꝟo ĩ latitudine. Nõ ꝓpter hoc mare vocatur ꝙ eius aquę ſint amarę: ſed hebreę linguę conſuetudo eſt omnes congregationes aquarum/ſiue ſalſę ſint ſiue dulces: vocare mare: ſicut in Geneſi ſcriptũ eſt. Cõgregationes aquaꝝ vocauit maria.

Geniculũ diminutiuũ. Plinius lib. xviij. Genicula aũt tritico ſunt quaterna: farri ſena hordeo/octona. Qñ⁊ geniculũ accipiť ꝓ germine.

Geniculatim aduerbiũ ſignificat ꝑ genicula.

Geniculatũ diciť/qḋ frequẽtibus geniculis ꝯſtat/vt heliotropium ob id genicularis herba vocať.

Genimẽ pe. corre. a gigno: generatio diciť: vt ĩ Euãgelio: Genimina viperarum.

Geneſtę: arbuſculę quędã.

Genua: liguſticum emporiũ. Hinc incipit Apẽninus mõs: diſtat⁊ a Sabatijs ſtadijs ducentis ⁊ ſexaginta. Eſt autẽ extremũ alobrogũ oppidum: proximum Heluetiorum finibus. Ex eo oppido pons ad Heluetios pertinet. Inter Varrum et Genuã habitãt Ligures. Dicta Genua a genu: quia habet tanꝗ vnum genu recuruũ a latere maris. Vel a Genuo Saturni filio: qui fertur eã cõdidiſſe. Vel (vt quidã aiunt) a Genuo Phaetontis ſocio. Alij etiã a Iano Italorum rege. Hanc Annibal penitꝰ deleuit: ſed Cornelius Seruilius cõſul inſtaurauit: ſicut Liuius refert. Hinc fiunt adiectiua genuenſis ⁊ genuanus. Quidã ex imperitioribus Ianuã hanc vrbem appellant/ꝙ a Iano conditam dicant. Cur autẽ dicatur liguſtica regio/apparet nõ obſcurum a Lyge gigante: q̄ Herculem profligauit. Marſiliã vſ⁊ poſt aduentum ab Gerione defraudatis illi armentis. De quo etiã Euſtachius in cõmentarijs Dionyſij libyci multa diſcutit/⁊ multa alij greci ſcriptores. Et quid actum ſit vbi Iupiter venit in auxiliũ Herculi. Aliter em̃ actum erat de Hercule. Gręci ſcribũt: habitauit Lygis ꝓpe Chryſopolim: id eſt Parmã et Rhegiũ Longobardię/⁊ Mutinã ⁊ Mantuã.

Gerrę: crates viminę. Athenienſes em̃ cum Syracuſas obſiderent: ⁊ crebro gerras poſcerent: irridẽtes ſiculi gerras clamitare cęperũt. Vñ factũ eſt vt gerrę ꝓ nugis cõtemptu⁊ accipiantur.

Gerrones: nugatores a gerendis nugis. Feſtus. Gerrones: leues et inepti/a cratibus dicti: ꝙ Siculi aduerſus Athenienſes cratibus ꝓſtratis vſi ſunt: quas gręci gerras appellant. Auſonius ad Symachum. Miſi ita⁊ ad te friuola gerrꝰ ſiculis vaniora. Hinc fit cõgerro ꝓ cõnugone. Plau. in Perſa. Iã pol ille hic aderit credo cõgerro meus.

Gerra rę. nomen triũ vrbiũ: quaꝝ vna eſt ĩ Syria: alia ꝓpe Traconitas: alia in fęlici Arabia.

Gerres: genus locuſtaꝝ: vt habet Plinius. Mar. Te⁊ iuuant gerres.

Gerrus: fluuius Scythię/ſeptimus ab Iſtro/memoria dignus.

Geron gerontis: latine ſenex. Gerõticus: ſenilis. Gerãtia dimi. vetulus: quẽ latini ſenecionẽ ſeniculũ⁊ dixere. Geronticos aduerbiũ: ſeniliter.

Gero geris: geſſi geſtum: proprie ſignificat porto. Virgilius. Bella manu letum⁊ gero. Interdum gerere eſt habere. Idem libro ſecundo. Et nos aliquod nomen⁊ decuſ⁊ geſſimus. Interdum facere. Idem libro nono. Nec tecum talia geſſi magnanimum ęneam et phama extrema ſecutus. Interdum adminiſtrare. Cicero in Catone. Qui ampliſſimũ magiſtratum gerunt. Hinc dicuntur geſta et geſtę res. Cum accuſatiuo reciproco ſignificat viuere. Ambroſius in Lucam. Si quis ſm̃ Chriſti pręcepta ſe geſſerit: iam non lectus doloris eſt/ſed quietis. Huius compoſita ſunt: Aggero/Congero/Digero. De quibus locis ſuis. Egero: extra porto. Lactantius libro p̄mo. Qui fimũ ſtabulo ꝗ̄ qui vitia de corde egerit. Columella libro ſecundo. Auium primũ habetur stercus quod ex columbarijs egeritur. Unde quando⁊ pro euomo vel ventrem exonero ponitur ingero. Vide alibi. Oggero: intendo ſeu inijcio: ⁊ quod vernacula lingua dicitur tener adoſſo. Plautus in Tru. Quando intro adueniunt: vnus eorum aliquis oculũ amice vſ⁊ oggerit dum illi agant. Progero: vltra ſeu foras gero. Columella libro primo. Ideo⁊ periti ruſtici quicquid ouilibus ſtabuliſ⁊ cõuerſum progeſſerũt/ſuperpoſitis virgis tegunt: nec areſcere ſolis incurſu patiuntur. Regero: retro porto/reduco. Plinius. Et ꝗ̄uis aſſidua conuerſione immenſę celeritatis attollãtur: quoniam hauſtum omnẽ lucis aduerſa illo regerat vnde accęperit. Hinc Regeſtũ. Columella libro quinto. Ut ſit inferior tenera ſubiacens terra: quę nõ arceat: nec duricia ſua repellat nouas irrepentis radiculas. Iſtud quidẽ contingere poteſt/etiam ſi ager bipalio moueatur ⁊ deprimanť ſcrobis in regeſto: quod eſt fermentatũ plus dipõdio ſemiſſe. Regerere eſt euomere. Apuleius. Nam et regeſta crapula veſtem iuquinauerat. Suggero: ſubminiſtro/in cor pono ſeu ſupporrigo. Auguſtinus libro j. de ciuitate dei. Nam cũ ei ſcriba ſuggeſiſſet/q̄d de ſignis deoꝝ quę multa capta fuerãt/fieri iuberet/continentiam ſuam iocando condiuit. Hiero. ad Paulinũ. Quicquid alijs exercitatio et quotidiana in lege meditatio tribuere ſolet: illis ſpũſſanctus hoc ſuggerebat. Hinc ſuggeſtus. Sunt ⁊ alia cõpoſita: vt Belliger/armiger/moriger/⁊ multa hmõi: quę oĩa habent penultimã correptã.

Gerulus penultꝰ. correpta: portator: qui fert aliquod onus: et pro baiulo accipiť. Baiulũ em̃ dicimus: qui mercedis gratia onera ferre cõſueuit. Sueto. ĩ Caligula. Ex geruloꝝ diurnis quęſtibus pars octaua exigebať. Hinc Nugigerulus: nugaꝝ apportator.

Gerundium: nomen participiale appellatur. Caret numeris et perſonis: et ſub vna voce actiuam ⁊ paſſiuã ſignificationem gerit. Unde a gerenda duplici ſignificatione quidã gerundia dicta eſſe exiſtimant. A parte poſt ſeruat conſtructionem ſui verbi/⁊ habet quattuor caſus: Genitiuũ/datiuum/accuſatiuũ/et ablatiuum. Genitiuus iungitur nominibus ſubſtantiuis in vtra⁊ ſignificatione: vt Habeo voluntatẽ docẽdi te bonos mores. Virgilius. Et quę tanta fuit Romã tibi cauſa videndi. In paſſiua: vt Habeo voluntatem docendi rhetoricã a pręceptore. Datiuus iungiť adiectiuis nominibus ĩ vtra⁊ ſignificatione: vt Sum aptus diſcendo rhetoricam. Et ſum aptus docendo rhetoricam a pręceptore. Inuenitur ſoluẽdo non ſũ: quod nunꝗ patitur ſecũ ſubſtantiuũ: et regit poſt ſe datiuũ: licet nõ ſemper apponatur. Cicero Lentulo. Ciuitatum principes ad me detulerunt ſumptus decerni legatis nimis magnos: cuꝫ ſoluendo ciuitates nõ eſſent. Interdum aliũ caſum. Quintilianus. Maximi tum virorum/et quibus artis ſuę ſoluendo non ſit humanitas. Accuſatiuus iungitur verbis ſignificantibus motum ad locum: vt Vado ad legendum Virgilium. Et in ſignificatione paſſiua. Saluſtiꝰ. Cũ ipſe ad imperandũ aſſidue vocaretur: id eſt vt ei imperaretur. Item cũ verbis ſignificantibus permanẽtiã: vt Maneo hic ad legendũ. Sum paratus ad audiendũ: et Sũ idoneus ad intelligendũ. Ablatiuus

tribus modis accipiť. Primo ſine regimine: vt Le/
gendo diſco: ⁊ currendo cecidi. Et poniť actiue ⁊ paſ
ſiue. Virgilius. Actiue. Cantando tu illũ. Paſſiue.
Frigidus in pratis cantãdo rumpiť anguis. Idem.
Alitur vitiũ creſcitqꝫ tegendo: id eſt dũ incantať/ et
dũ tegitur. Secundo cũ ꝑpoſitione de/ex/a/ab/cũ vľ
in. Cicero. Ex quo ardeſcit/ſiue amor/ſiue amicicia.
Vtrũqꝫ eñ dictũ ab amando. Idem. In defendendo
maior labor eſt q̃ in accuſando. Quintilianus. Cum
pręcipere de apte loquẽdo cęperimus. Tertio cũ ꝟ/
bis ſignificãtibus motũ de loco: vt Venio ab aran/
do: redeo a ſpectãdo. Licet magis vſurpem⁹ ab ara/
tione ⁊ a ſpectaculo. Quõ autem gerũdiuũ a partici
pio differat: vide in dictione Participiũ.

Geryon: nomẽ regis hiſpani quẽ Hercules interfecit.
Quod nomen etiã Geriones one. et geryones is. et
geryoneus ſm Priſcianũ declinari poteſt. Hinc ge/
ryonaceus a. um. Plau. Qui mihi intromiſiſti i ędi/
bus quingẽtos coquos cũ ſenis manibus: genere ge
ryonaceo. Ariſtophães. βοῦ λείλια μάχεσθαι
γηρύονη τετραπτίλω σουλασ ἀρτίτου τετρά/
κέφηλω ογαργυρυορησ τρικεφαλοσ ωρπό/
λὴν αγω ραπαρεσ χεωηρακλεῖ.

Germẽ diciť: qđ ex arbor ocuľ naſciť ſurculus ꝑgnãs:
a generãdo diciť/generationis principiũ.

Germino as. penul. correpta: pullulo ⁊ germẽ emitto.
Cuius cõpoſita ſunt Cõgermino: quod eſt coaleſco/
ſocio/coniũgo. Varro libro tertio rerũ huma. Poſt
ea cũ his vnã rẽpublicã cõiuncti ac cõgerminati tenu
ere. Egermino: extra germĩo. Col. libro quinto. Nã
plurimũ intereſt nõ eſſe longũ ſarmentũ quod inſera
tur: ⁊ rurſus pluris oculos quibus egerminet ineſſe.
Progermino: vltra germinãdo eo. Idẽ in eodẽ. Vt
et radices deorſũ agat: nec ex ꝓpinquo negligẽter in
ſũma terra refecta ꝓgerminet.

Germinaſco cis. ⁊ eius cõpoſitũ cõgerminaſco: ſignifi
cãt caleſco/coniũgor. Quadrigarius. Facite exẽpla
eorũ: vt cũ illis cõgerminaſcere ſciatur.

Germani: quaſi ex eadẽ ſtirpe geniti. Differtqꝫ germa/
nus a fratre: ꝙ ille ð eadẽ genitrice ſit nat⁹: nõ (vt mľ/
ti dicũt) de eodẽ germine natus: quos Var. tñ fra/
tres vocat. Hoc tñ cõfundit vſus. Inueniť eñ ger/
manus eſſe a parte patris: ⁊ frater q̃ ex ſolo patre vel
ex ſola matre nat⁹ ſit. Fęmininũ hui⁹ nois eſt germa/
na. Virg. Inueni germana viã: gratare ſorori.

Germania: regio quę a Gallis/Rhenis ac Pãnonijs
Rheno et Danubio fluminibus a Sarmatis Daciſ
qꝫ metu mutuo ac montibus ſeparatur. Hinc germa
nici et germanicani: quę inter ſe differunt: ſicut Hi/
ſpanienſes ab hiſpanis ſeparãtur: Sicilienſes a ſicu
lis. Nam germanicani dicuntur milites Romani in
germania militantes. Germanici: qui ex germania
ſunt. Suetonius in Tyberio. Flagitabant ambo ex/
ercitus multa extra ordinẽ ante omia: vt ęquarentur
ſtipendio pręториani germanicanis. Idẽ infra. Ne/
qꝫ eñ deteriores eſſe: aut hiſpanienſi exercitu q̃ gal/
bã: aut germanico/qui vitelliũ feciſſent. Germanici
etiã dicti ſunt quidam imperatores a deuictis ger/
manicis. Dicuntur ⁊ germani ipſi indigenę: vt Stra
bo libro ſeptimo teſtatur/perinde ac fratres: quoni/
am et proceritate corporũ et colore flauo et forma ⁊
moribus: ⁊ viuendi ritibus pares exiſtimãtur. Hi an
tea teutones appellabantur/a Teutone eorum deo
quem terra ortũ exiſtimabant. Poſtea Alemani di/
cti ab huiuſmodi dei filio Manio. Alij Alemãnos
ad Lemãnũ lacũ natos volunt.

Gergonia: oppidũ in altiſſimo monte in regione Auer/
nor. Cui⁹ meminit Sueto. in Cęſare.

Geruſia in gręcis vrbibus vocabãt conuentũ ſenum:
apud nos ſenatũ ⁊ ſenaculũ ab ętatis vocabulo. Pli
nius libro. xxxv. Sic extruxere domũ regiã atali tral/
libus item ſardibus Cręſi: quã geruſiam fecere. Vi/
ctruuius. Crgſi dom⁹ quã ſardiani ciuibus ad requi/
eſcendũ ętatis ocio ſenior collegio geruſiã dedicaue
runt. Varro. Senaculũ vocatũ/vbi ſenat⁹ aut vbi ſe/
niores cõſiſterẽt: dictũ geruſia.

Geſto as. ſępe vľ quaſi cõtinue gero. Hiero. ad Helio.
Hic eſt ille operarij et quęſtuarię filius: hic q̃ matris
geſtatus ſinu hoiem deus fugit in ęgiptũ.

Geſtito tas. penultima correpta frequentatiuũ. Plau
tus in Cur. Rogita vnde iſtunc habeat anulũ: pater
iſtum meus geſtitauit.

Geſta: acta: vide in dictione Acta.

Geſtus geſtus: eſt id qđ indicať quid gerať.

Geſtus a. um. participiũ a gero.

Geſtuoſus geſtuoſa geſtuoſum: quod eſt plenum acti/
bus lęticię.

Geſtamen: quicquid geritur: vt veſtes/ arma/ ſceptrũ.
Virgilius libro tertio. Aere cauo clypeũ magni ge/
ſtamen abantis Poſtibus aduerſis figo. i. quod ge/
ri ſolebat a magno abante.

Geſtatoriũ appellatur lectica ſella ſiue caruca: ⁊ omne
id in quo geſtamur. Hierony. libro. ij. Machab. In
geſtatorio torquebatur Antiochus/vt de corpe im/
pij vermes ſcaturirẽt. Suetonius de Claudio. So/
litus etiã in geſtatorio ludere. Dicimus etiam geſta/
torius toria. torium: vt Sella geſtatoria. Suetoni/
us in Nerone. Interdiu quoqꝫ clã geſtatoria ſella de
latus in theatrum.

Geſtio ſtis. iui. vel ij. proprie ſignificat geſtus indican/
tes animi affectus corpore facio. Ex motu enim cor/
poris geſtus fiunt. Qđ Cicero libro ſecundo ad He
rennium docet cum ait: Motus corpis eſt ⁊ vultus
moderatio quędam: quę probabiliora reddit ea quę
pronunciantur. Cum ergo geſtus ſint quidam mo/
tus corpis dextra pedeve deſignati/aut capitis ictu
et huiuſmodi: profecto Geſtire geſtus facere. Geſti/
mus autẽ quandoqꝫ lęticię ſeu voluptatis nimię cau/
ſa: vt in hymno: Enixa eſt puerpera quem Gabriel ꝑ/
dixerat: quem matris aluo geſtiens clauſus Ioãnes
ſenſerat. Cicero libro primo offic. Aut voluptate ni/
mia geſtiunt: quorum omniũ vultus/ voces/ motus/
ſtatuſqꝫ mutantur. Aliquando etiam męſticię cauſa:
vt apud eundẽ libro. ij. ad Heren. Sin vtemur am/
plificatione per conquęſtionem fęmineo plangore et
capitis ictu nõnunqꝫ ſedato/ ⁊ incõſtanti geſtu męſto
et cõturbato vti oportebit. Interdũ etiã q̃s geſtit nõ
ꝑ lęticia/neqꝫ ꝑ męrore/ſed ꝑ concupiſcẽtia. Plau. in
Am. Geſtiunt pugni: id eſt geſtus faciunt ſiue mouẽ/
tur. Ꝙ autẽ Do. in Teren. dicit nõ eſſe geſtire quod
lętum eſſe/ verũ dicit: quia cum prius dixiſſet: quid eſt
ꝙ lętus ſis? ſequitur. Quid eſt ꝙ ſic geſtis? Cherea
eñ geſtus turpis amoris quoſdam ſignificabat. Sic
Plinius libro. viij. lęticiã a geſtu diſiunxit: cũ de pan
thera loqueretur his verbis: vt cauſã doloris intelle
xit: ſimulqꝫ ſalutis ſuę mercedem exemit catulos: ea
qꝫ cum his proſequente vſqꝫ extra ſolitudines dedu/
ctus: lętaqꝫ atqꝫ geſtiente vt facile appareret gratiaꝫ
referre: ſimiliter Cice. libro. ij. de fi. bonorum. Quo/
rum alter lęticia geſtat: alter dolore cruciatur. Signi
ficat etiam quandoqꝫ geſtire/ deſiderare/ ſiue vehe/
menter cupere/ſed ſemper cum geſtu aliquo: vt apud
Terẽ. in Phor. Ego illic ſuccenſeã? ipſum geſtio mi/
hi dari in conſpectũ nũc ſua: vt ſciat culpa lenem pa/
trem illum factum eſſe acerrimũ. Quandoqꝫ etiam
lętari ſiue delectari/ ſed tamen cum geſtu. Perſius.
Nõ hic qui in crepidis graiorũ ludere geſtis. Aug⁹
libro. ij. Confeſſ. Vbi me pater in balneis vidit pu/
beſcentem quaſi iam ex hoc in nepotes geſtiret gau/
dens matri indicauit. Per tranſlationem Cice. locu/

tus eſt Marcello. Parietes mediuſfidi⁹ (vt mihi vi
detur)huius curię gratias agere geſtiunt:id eſt qua/
ſi geſtu videtur mihi parietes gratias agere. Et hoc
vt cęſari gratularet. Hui⁹ cōpoſitū eſt Pręgeſtio:qđ
eſt valde geſtio: vt exponit Priſci. Hora.lib.j. Car.
Ludere cū vitulis ſalicto ꝓgeſtientis.

Geſticulor aris.geſtū facio. Col.in pręfa. Nec minus
corpoꝝ geſticulationē ſcrupuloſiſſime requirant ſal/
tationis ac muſicę ſtudioſi.

Geſticulari⁹ a.um.qđ ad faciētē act⁹ leticię ꝑtinet.

Geſa haſta: vide in dictione Cęſa.

Geſſus: fluuius apud Jones.

Geſſuri penul.pro.regio in Aſia.

Geſſemeni pe.cor. villa pinguiſſima interpretat.

Geſſen: locus ęgypti in quo habitauit Jacob.

Geth: Allophylorū ciuitas fuit:hęc nūc appellat ǵaph.

Gethę: populi in Scythia europea. Quidā gethas da
cos appellāt/vt Apian⁹. Strabo arbitrat eos eſſe ge
thas/qui ad pontū in orientē ſpectāt. Helius Spar/
tian⁹ Gethas dicit gotbos. De his Oui.li.de pōto.
Nulla gethis toto gēs eſt truculētior orbe. Hui⁹ no
minis ntūs ſingularis eſt getha vel gethes.

G Ante I

Giarus penult?.corre. inſula parua ex cycladib⁹ circūi/
tu.xij.miliū paſſuū/ad quaz noxij damnabant. Juue.
pluraliter dixit. Aude aliquid breuib⁹ giaris ⁊ carce/
re dignū: vt alias etiā notaret.

Gibber et gibboſus et gibberoſus: qui gibbū id eſt tu/
morē in dorſo habet:ꝗuis et pro alio quocūq tumo
re ſolido ponatur. Juue. Attritus galea/ medūſq in
narib⁹ ingens Gibbus ⁊ acre malū ſemper ſtillantis
ocelli. Gibbus et gibba:ipſe tumor. Plinius Galli/
narum genus gibbarum vocat. Ipſe quoq gibbus
nominatur gibber. Juuenalis. Attritus gibbere na/
ſus. Julius firmicus tradit naſci gibberoſos:qui i ſe/
ptima parte arietis habuerint horoſcopū. Cor. Cel
ſus tamen docet ſtrumam extantiū quandā in tergo:
Gibbū ꝟo in pectore.

Gigas antis. vir altiſſimę ſtaturę:et terrę filius a poe/
tis fingitur: cum nihil aliud gigantes fuiſſe creden/
dum ſit ꝙ hominū quandam impiam gentē deos ne
gantem:et ideo creditā deos e cęleſti ſede pellere vo
luiſſe. Hinc giganteus a.um.nomen poſſeſſiuū. Jo/
ſephus ꝟo lib.j.anti.dicit gigantes fuiſſe ex dęmo/
nibus incubis ꝓgenitos. Jdē Aug⁹ lib.xvj.de ci.dei:
⁊ Euſebius de ꝑpara.lib.vij.

Gigātomachia: gigantū pugna.

Gigeria: vide in dictione Gingeria.

Gigno nis. genui/vel gignui ſm Diomedē: genitum:
ſignificat Genero. Lactantius lib.iiij. Hac conditi/
one gignimur. Huius compoſitū eſt Jngigno:quod
eſt intus gigno. Columella lib.iiij. Tanꝙ naturali et
ingenita ſterilitate laborantibus. Hinc ignis dictus
eſt ꝙ in eo nihil gignatur ⁊ pregnās: ꝗ iam occupata
eſt in generādo qđ cōceperit: ⁊ benignus nomē cōpo
ſitū ex bono ⁊ gignendo.

Gilo: nomē ciuitatis:a q̄ Gilonitę penul.ꝓd. hoies in
ea habitātes dicunt. Eſt ⁊ nomē viri. Juue. Anciolā
ꝓculeius habet/ſed gilo deuncē.

Gilu⁹ color medi⁹ inter albū et rufum: color mellinus.

Gindes fluuius: qui per Dardanos fluens ingreditur
(Tygrim.

Gingiuę penul.produc. in quibus dentes
ſunt:a gignendis dentibus. Lactantius libro de opi.
Dentes autē ipſos ne magis horrori ꝙ ornamento
eſſent gingiuis mollibus:quę a gignendis dentibus
nominātur:ac deinde labiorum tegminibus honeſta
uit. Juue. Frangēdus miſero gingiua panis inermi.
Huius diminutiuū eſt Gingiuula. Apul. Cōplana/
torē tumidę gingiuulę.

Gingrio is.ij.itum. Eſt autē gingrire: anſerū vocis ꝓ/
priū. Vn̄ genus quoddā tibiaꝝ exiguaꝝ a voce anſe
rū. Gingriuę dicunt/a quib⁹ Gingritor tibicen.

Gingeria: ex multis obſonijs decerpta appellant. Qui
dā tn̄ Gigeria ſine n ſcribunt: eſſeq gallinaꝝ inteſti/
na: ⁊ quę cū his coquebant. Lucillius. Gigeria ſunt
ſine hallio: his veſcamur alacriter.

Gion fluuius: qui apud Egyptios Nilus vocatur: in
paradiſo oriens vniuerſam circūit Ethiopiam. Jo/
ſephus. Gion quoq per Egyptum fluens oſtendit
eū qui nobis ab oriente redditur: quē Gręci appellāt
Nilū. Significatq hoc nomē terrę hiatū. Quo no/
mine etiā vocatus eſt mons in Judęa: apud quē Sa
lomon in regē vnctus fuit.

Girgillus: inſtrumentū quo fili reuoluunt.

Girim: mons apud garamātas: in quo naſci gēmas ve
tuſtas teſtata eſt.

G Ante L

Glaber a.um. quod eſt leue ⁊ ſine pilis. Plau.in Aul.
Tu iſtū gallū ſi ſapis glabriorē reddes mihi ꝙ volu
ſius ludius. Nonius ꝺ doctoꝝ indagine. Legitur ꝙ
ludis pręſulis pueri eſſent glabri ac depiles ꝓpter ęta
tē: quos antiqui ludios appellabāt. Aug⁹ lib.vj.de ci
uit.dei. A quibus autē ſpernentur glabros/ aut male
barbatos videremus. Huius diminutiuū eſt glabel/
lus. Glabra etiā ſiue glabella vocat interſtitiū ſupci
cilia ſupra naſum diſcriminās: quę ſine pilis eſſe cō/
ſueuit. Martianus capel.libro pmo. Quaꝝ vna de/
oſculata philologię frontē illic vbi pubē cilioꝝ diſcri
minat glabellę medietas.

Glabriones: idē qđ glabri. Et apud romanos erat gla/
brioꝝ familia. Ex q̄ Accilli⁹ glabrio vir roman⁹ fuit.

Glabreta a Columella dicūtur loca ꝗ nihil ferūt. Hęc
gręci phalacras quaſi calueta appellāt: quę ſatis fru/
ctibuſq nuda ſunt.

Glabreſco: glaber fio: ꝓprie glabreſcere eſt ſine pil' aut
capill' aut plumis fieri: quod euenit nōnunꝙ morbo
aliquo. Transfert etiā qn̄q ad herbas. Col.li.ij. Nā
dū a pecudibus legumina ꝓculcant: herbę etiam vn/
gulis atterunt. Atq ita glabreſcit: ⁊ fit idonea ſemi/
nibus area: id eſt fit glabra mūdaq.

Glacies aqua cōgelata a gelu/quaſi gelacies.

Glaciari eſt in glaciē cōuerti. Pli. Flore ei⁹ aquā glaci
ari Pythagoras tradit.

Glacitare: ꝓpriū eſt vocis anſerū. Quiđ. Cacabat hinc
perdix: hinc glacitat improbus anſer.

Gladius: enſis a clade dici videtur: quia ad cladem ſit
inuentus. Dicitur et gladiū neutro genere: vt docet
Var. Hinc ingladior aris. de quo alibi. Eſt ⁊ gladi⁹:
genus piſcis marini.

Gladiolus paruus gladius. Quo nomine etiam dicta
eſt herba quędam ꝙ ſit folijs gladij ſimilis. Flores
habet purpureos.

Gladiatores: dimicatores dicūtur. Cicero libro.iij.ad
Heren. Tanꝙ gladiator habuerit. Jnter gladiato/
res ſpecialiter ſunt retiarij/ qui aduerſus mirmilonē
pugnabant: dicti a rete quod ſub ſcuto gerebant/ vt
mirmilonē inuoluerent. Mirmilones dicebant gla/
diatores qui genere quodā gallicę armaturę vtebā
tur/quod mirmiloniū dicebatur. Unde galli ante nō
mirmiliones vocabantur: in quoꝝ galeis piſcis effi/
gies erat. Solebāt autē retiarij aduerſus mirmilo/
nē pugnātes hęc verba cantare. Nō te peto/piſcē pe
to: quid me fugis galle.

Gladiatura ę. ipſa ars gladiatoꝝ.

Gladiatorius a.um. quod ad gladios pertinet. Unde
ſpectacula gladiatoria. Cyprianus ad Donatū. Pa
ratur gladiatorius ludus/vt libidinem crudeliū lu/
minū ſanguis oblectet. Salu. Jtē ex ſenatus cōſilio

decreuere/ vt gladiatorię familię capuam/ et inter cętera municipia diſtribuerentur. De gladiatorũ origine ac cauſa Julius Capitol. habet hoc pacto. Multi dicunt apud veteres hanc deuotionem contra hoſtes factam: vt ciuium ſanguine litato/ ſpecie pugnarum fortunã ſatiarent. Alij hoc litteris tradũt: quod veriſimilius credo. Jturos ad bellũ romanos debuiſſe pugnas videre: ⁊ vulnera et ferrũ et nudos inter ſe coeũtes: ne i bello armatos hoſtes timerẽt: aut vulnera ⁊ ſanguinẽ ꝑhorreſcerẽt. Hinc mos tractus videtur: vt imperatores ad bellũ ꝓficiſcẽtes mun⁹ darent gladiatorium.

Glaneus: nomẽ ꝓprium viri Chij: qui primus oim̃ ferri cõpactionẽ ferꝉ excogitaſſe.

Glaphyrus pe. pro. feſtiu⁹/ iucũdus/ ornat⁹/ polit⁹/ cõcauus/ ſculptus/ famoſus/ aſtutus.

Glans glandis/ et glãdis glãdis dici poteſt pro fructu arboris quercus/ et aliarum arborũ glandiferarum. Plinius libro decimoſexto. Dulciſſima eſt omnium glans phagi. Uirgilius. Nec de cõcuſſa tantũ pluit ilice glandis. Sed quia ex his homines quondã viuebant glãdis appellatiõe (vt Ulpianus ſentit) omnes fructus cõtinẽtur. Hinc glans plumbũ quod eſt in modũ glandis formatum. Saluſtius in Jugurth. Pars eminus glande/ vt lapidibus pugnare. Item glãs pars ſumma colis dicitur quę perpetuo tegitur oculo ſimilis. Pręputium em̃ pellis eſt qua glãs tegitur. Coles ipſe penis a quo Colei pendent. Rurſus glandes ſeu glãdule eſt morbus fauciũ ob quandam glandis ſimilitudinẽ. Ibi em̃ eſt caro glãduloſa: ab antiquis boni ſaporis putabatur. Mar. Partitur apri glandulas palęſtritis. Apitius. Interpones pulpas pulli glandulas edonas. Hinc illa pars ſuis laudatiſſima Glandiũ dictũ eſt. Solent autem hę glandulę intumeſcere/ adeo vt hominẽ graui morbo infeſtent. Hunc morbũ etiam Tonſillas dicunt. Plinius libro. xxxvij. de Electro. Pado eo annexa fabula euidente cauſa. Hodieq̃ transpadanorũ agreſtibus maxime decoris cauſa: ſed et medicinę: quoniã tonſillis creditur reſiſtere et fauciũ vitijs. Idẽ libro: xj. Tonſillę in homine: in ſue glandulę: quę inter eas vuę nomine vltimo depẽdet palato. A Glãs fiunt glãdeus ea. eum. glãduloſus glãduloſa glãduloſum. Glãdifer glãdula diminutiuũ. Juglans ⁊ dijuglans/ glandatio.

Glãdatio: glãdiũ collectio/ et paſtio ſuũ ex glãdibus.

Glandiũ: pars quedã inteſtinoꝝ eſt: vt inquit Priſcia. Alij volũt eſſe partẽ Apri iuxta ceruicẽ/ vel ipſã ceruicẽ. In hac em̃ glandulę poſitę ſunt. Plau. in Cap. Pertrũcauit tribus tergoribus glãdia. Inde Caro glãdionica. Idẽ in Mene. Glãdionicã ſuillam/ lardum pernã. Eſſe autẽ ſuis hanc peculiarẽ laudẽ oſtẽdit Col. qui porcũ laudat qui eſt amplę et glanduloſę ceruicis. Dicũtur etiã glãdulę de homine. Celſus libro. iiij. Itẽq̃ arterię quas parotidas vocant ſurſũ procedẽtes vltra aures ferũtur: et i ipſis ceruicibus glãdulę poſitę ſunt.

Glarea penul. correp. terra ſabuloſa quę in fluuiorũ ripis/ vel maris littorib⁹ reperiꝉ. Hiero. In terra aurũ quęriꝉ: ⁊ fluuioꝝ alueis ſplendens proferꝉ glarea. Luc. Aut impulſa leui turbaꝉ glarea vena. Hui⁹ diminutiuũ eſt glariola cũ accẽtu i antepenul. Plaut⁹. Glareolã manu effundẽs.

Glareoſus ſa. ſum. quod eſt plenũ glarea. Plinius lib. xxvj. Silaris naſcitur glareoſis/ et perennibus riuis capitalis apũ ſimilitudine.

Glaſtũ: herba ſilis plãtagini/ qua Britãni ſe inficiunt: vt auctor eſt Cęſar: quo horridiori ſint aſpectu in pugna. Efficit em̃ ceruleũ colorẽ.

Glaux gręce γλαῦξ auis nocturna: a q̃ glauc⁹ color.

Glaucus color (vti Placidus grãmatic⁹ docet) interdũ ponitur pro viridi. Eſt em̃ qui admixtũ habet virori alborẽ. Unde Uirgil. glaucas ſalices et oliuas dixit. Itẽ in hominibus et equis glauci oculi ꝓ ſplendidis dicuntur. Hunc colorẽ quidã Ceſium vocant. Legimus nõnunq̃ et maris colorẽ glaucũ: ſed tunc quãdo caneſcit fluctibus. Unde Glaucus deus marinus ſenior fingiꝉ/ ex piſcatore cõuerſus in deũ gramine guſtato. Fuit et alius Glaucus: qui prim⁹ ferri cõſolidaturã inuenit. Alius Hippolyti fili⁹: a quo Jones nati ſunt reges. Multiq̃ hoc noie ſũt vocati. Et Glaucus nomẽ piſcis eſt.

Glauciũ: herbę gen⁹ ſilueſtris: ⁊ erraticę runagrũ vocaꝉ. Alij Paralaion dicũt. Naſciꝉ in afflatu maris/ aut nitroſo loco: inde nomẽ aſſũpſit: Nã glauc⁹ ceruleũ ſignificat: qui color eſt maris.

Glaucinum gręce dicitur oleum muſtũ: hoc eſt expreſſum anteq̃ oliuę pręmantur. Nam γλαυκοσ gręce/ latine muſtũ.

Glaucoma atis. Glaucomatũ ati. ⁊ Glaucoma mę. vitiũ humoris eius qui criſtallinus appellaꝉ/ in colorẽ glaucũ mutãtis in oculo. Plau. i Mili. Glaucomã ad oculos obijciemus. Serenus. Si vo horrendũ ducẽt glaucomata plumbũ. Spũs alterius ꝓdeſt qui grana cymini Pallẽtis mãdẽs viſus exhalat i ipos. Hypoclyſis vo ſiue quod idẽ eſt/ Hypoclymata: q̃ nos ſuffiones vocamus oculorũ: fit ex humore inter corneã ⁊ criſtallinã partẽ ɔcreto. Interdũq̃ hęc oculi potentię qua cerniꝉ ſe opponit.

Glaucopis pe. corre. idis. habẽs oculos ceſios. Quo noie dicta eſt pallas: q̃ a latinis diciꝉ Ceſia. Diodo. Scribit aerẽ noiatũ eſſe palada: et ideo dici glaucopin: qm̃ aer glauci: hoc eſt viridis ſit aſpectus.

Gleſſaria: inſula in oceano germanico: quę Solino teſte cryſtallũ dat ſuccinũ.

Gleba: ceſpes terrę: dicta ꝙ ſit quaſi globus. Hui⁹ diminutiuũ eſt glebula. Col. li. j. Eadẽ euentilata mundiora ſunt: lapilliſq̃ carent et glebul: quas ꝑ trituram fere terrena emittit area.

Glis gliſſis gener femi: terra argilloſa. Glis glitis etiam generis femi: carduus: diciꝉ glis gliris gener maſculini: animal muri ſile: nutritur in arborib⁹. Mar. Somniculoſos ille porrigit glires. Idẽ. Tota mihi dormiꝉ hyems: ⁊ pinguior illo tẽpore ſũ quo me nil niſi ſomnus alit. Hinc glirariũ: ꝓ loco in quo nutriũtur glires. Uar. Glirariũ diſſili ratione habeꝉ/ ꝙ nõ aqua/ ſed maceria locus ſepitur.

Gliſco: creſco. Li. lib. vj. Gliſcẽte indies ſeditiõe. Itẽ pingueſco. Col. libro. ij. Prius tamẽ q̃ exilẽ terram iteremus/ ſtercorare conueniet: Nã eo quaſi pabulo gliſcit. Idẽ libro. viij. Paleis quę pene om̃ibus regionibus abundãt/ etiã gliſcit/ ſcʒ aſinus. Itẽ ardeo: cupio: vt in hymno. Nã gliſcit animus promere cantibus victoꝝ genus optimũ. Huius cõpoſitũ ẽ Pergliſco. Col. libro octauo. Quę p̃ma luna ſaginari cępit vigeſima pergliſcit.

Globus et globũ: vtroq̃ modo diciꝉ ꝓ corpore ſolido vndiq̃ rotundo: quẽ gręci Sphęrã appellãt. Uirgil. Lucentẽq̃ globũ. Poniꝉ q̃nq̃ ꝓ multitudine hominũ/ ſiue alioꝝ animaliũ/ aut alterius cuiuſq̃ rei ſimil collecta ⁊ quaſi cõglobata. Sal. Alij fiducia gnaritatis locorũ occultã fugaʒ ſparſi: alij globis eruptionẽ tentauerũt. Sciendũ ꝙ ſi globus ex filo aut alia ſili re factus ſit/ glomus diciꝉ. A glob⁹ fit globoſus ſa. ſum. ꝓ rotundo ſpiſſatoq̃.

Globo as. aceruo/ aduno: a q̃ ɔglobor: de quo ſupra.

Glocido. as. pe. corre. propriũ eſt vocis gallinaꝝ/ cum ouis incubiturę ſunt. Quod fit crebris ſingultib⁹ interiecta voce acuta.

Glocio. is. idem quod glocido. Col. lib. ix. Obſeruare

debet cuſtos dū ędāt oua: vt ea que nata ſunt recolligant: notenturꝗ̃ ꝗ̃ quoꝗ̃ die ſint edita: ⁊ ꝗ̃recentiſſima ſupponant glociētibus.

Glomꝰ mi. ⁊ glomꝰ eris. eſt globus ex filo factus.

Glomero as. penul. cor. implico / ⁊ globi ſpeciē formo / ſiue filū induco. Per trāſlationē glomerare ſumitur ꝓ cōgregare / accumulare. Virg. Et fędā glomerāt tēpeſtatē imbribus atris Collectę ex alto nubes. Hinc fit cōpoſitū Agglomero: qđ ē applico / adiungo. Vir. Et lateri agglomerāt noſtro.

Gloria: eſt frequens de aliquo fama cū laude. Quintilianꝰ. Cōſentiens laus bonorū gloria appellatur. Hanc Augꝰ dixit eſſe iudiciū hominū bene de hominibus opinantiū. Eſt tñ inanis gloria vitiorū plerūꝗ̃ laudatrix: que diffinitur ꝙ ſit popularis fama ex honeſtatis ſimulatione ꝓueniens. Cicero libro offic. Vix inuenitur qui laboribꝰ ſuſceptis pleriſꝗ̃ additis nō quaſi mercedē rerū geſtarū deſideret gloriā. Inter gloriā et claritatē hoc intereſt: vt inquit Seneca libro. xviij. epiſtolarū moraliū: ꝙ gloria multorū iudicijs conſtat claritas bonorum.

Gloriola diminutiuū eſt. Cice. Luceio. Illa nos cupiditas incendit / ꝙ alacres animo ſumus: vt ceteri viuentibus nobis ex libris tuis nos cognoſcāt: et noſmetipſi gloria noſtra ꝑfruamur.

Glorioſus: gloria plenus: vt Glorioſus homo / glorioſus dies / glorioſus triumphus. Cuius contrarium eſt Inglorius: qui nulla laude aut gloria dignus eſt / et veluti ignobilis. Virgil. lib. iiij. Geor. Ille horridus alter Deſidia latāꝗ̃ trahens inglorius aluū. Interdū tamē glorioſus affectionem ſignificat et in malū: vt glorioſus dicatur qui ſe inaniter iactat: vel alterius inani laudatione effertur / et laudari querit: vt miles glorioſus apud Teren.

Glorior aris. conſtruitur modo cū ꝑpoſitione de. Lactā. de ira. Apollodorus quidē vt de ciui ⁊ populari ſua gloriatur. Nō ſine ꝑpoſitione.

Gloriabūdus: qui abūde gloriatur.

Glos appellatur mariti ſoror: atꝗ̃ idē fratris vxor.

Glossa ę. ꝑ duplex ſ. latine lingua dicitur. Unde gloſſę ⁊ gloſſaria: ꝓ interpretationibus ponuntur / ꝙ vice lingue hoc eſt vice doctoris fungantur. Quint. Gloſſę ſūt ſecretioris lingue expoſitiones.

Gloſſemata: ſignificat vocē minus vſitatā.

Gloſſematici: ꝗ̃ gloſſas cōficiūt.

Glubo bis. corticē detraho. Unde et pecus glubi dicitur cū pellis detrahitur. Cato de re ruſti. Salictū ſuo tēpore cedito: glubito / atꝗ̃ alligato / librū conſeruato. Sueto. de Tyber. Boni paſtoris eſſe tōdere pecus / nō deglubere.

Gluma: folliculus grani frumentarij: a glubendo / ꝙ eo folliculo deglubatur granū / hoc eſt decorticetur. Auctor Var. lib. j. de re ruſ.

Glaucidatū: ſuaue et iucundū: a greco γλυκυ: quod dulce ſignificat.

Glutio is. iui. itū. deuoro. Iuue. Quales tunc epulas ipſū glutiſſe putamꝰ Induperatorē. Hic fit deglutio

Gluto: guloſus. Amb. Sic amat diabolꝰ filios ſuos vt perdat / ſicut amat gluto porcellū vt comedat.

Gluten ⁊ glutinū pe. cor. colla dicitur grece. Augꝰ li. iiij. Cōfeſſ. Laudet te ex illis aīa mea deꝰ creator oīm: ſed non infigatur in eis glutino amoris ꝑ ſenſus corporis. Hinc glutinoſus a. um. Pli. Prioris latus vt recēs ſit ⁊ leuis / linguaꝗ̃ glutinoſa. Colu. In aſia myſiaꝗ̃ denſa / etiā glutinoſa terra maxīe exuberat.

Glutino as. pe. cor. cōiūgo / ferrumino. Pli. Vis bituminis ꝗ̃ ſulphuris ſiſtit / diſcutit / attrahit glutiat. Idē. Quo genere ſiſtitur ſanguis: ⁊ vulnꝰ glutinatur. Huiꝰ cōpoſita Agglutino. Augꝰ lib. iiij. Cōfeſ. Quia non eſt amicicia niſi cū eam tu agglutinas inter herētes tibi charitate diffuſa in cordibꝰ noſtris. Cōglutino. Pli. lib. xxiij. Cortex vitiū et folia arida vulnerū ſanguinē ſiſtūt: ipſaꝗ̃ vulnꝰ ꝯglutināt. Deglutino: a glutine libero. Idē li. xxv. Purgāt vlcera oculorū: expletꝗ̃ / et ad cicatricē ꝑducūt: palpebras deglutināt.

Glutinamētū: cōpactio: ꝯiūctio. Pli. li. xiij. Deprēdit ⁊ lētigo. ſ. charte oculi: ſed medijs iſerta glutinamētis.

Gluo is. glui. diſtringo / valde ſtringo. Var. de re ruſt. Duricia eſt em̄ ea ꝗ̃ nō ſolū ſtringit baccā / ſed etiā ramis gluit ac relinquit ad gelicidiū.

G Ante N

Gnarus ⁊ Narus dicitur ſcius ⁊ peritꝰ. Gnaritas: ſcientia. Sal. Nāꝗ̃ alij fiducia gnaritatis locorū occulta fuga ſparſi: alij globis eruptiōꝫ tētauere. Horū ꝯtraria ſūt Ignarꝰ ⁊ ignaritas. Gnare aduerbiū perite / ⁊ qñꝗ̃ apte. Apul. Qui gnare id noſtris oculis contemplati ſumus. Vide in dictione Ignoro. Antiqui gnariter pro gnare dixere: a quo ꝓ gnariter: quod ſignificat audacter / ſtrenue. Plau. Age / iudica ꝓgnariter. Gnarauit Liuius poſuit: ꝓ eo qđ eſt narrauit: ⁊ gnarauiſſe ꝓ narrauiſſe.

Gnoro as. ſcio: licet nō ſit in vſu: ſed eiꝰ cōpoſita habētur Ignoro ⁊ dignoro: de quibus alibi.

Gnauus et Nauus: induſtrius. De quibus in dictione Ignauia.

Gnathos latine gena maxilla ve dicitur aut bucca. Inde apud Terē. gnatho paraſitus.

Gneus: corꝑis inſigne eſt ⁊ ꝑnomē.

Gnidus: ciuitas lycię: ꝗ̃ duos portꝰ habuit / ⁊ ī frōte inſulā: ꝗ̃ ſtadia ſeptē ambitꝰ cōplectebatur. Theatralis et alta aggeribꝰ iuncta ꝯtinēti. E gnido viri memorabiles fuerūt. Eudoxus mathematicꝰ Platonis ſodalis: ⁊ Agatarchides peripateticꝰ hiſtorię cōditor: ⁊ Theopōpus Iulio cęſari familiaris: et Arthemidorus eiꝰ filiꝰ. Et his antiqor Cteſias: ꝗ̃ Xerſem medicatꝰ eſt: ⁊ res ſyriacas perſicaſꝗ̃ cōſcripſit.

Gnoſis latine: cognitio / ſciētia / noticia.

Gnoſos: vrbs Cretę in plano ſita: quę alio nomine Ceratbus: vt ſcribit Strabo appellata fuit a fluuio. Ea fuit Minois regia. Hinc Gnoſius a. um. et gnoſidꝰ da. dum. Suidas. κρωσιοσ ονομα κυριον και ο πολιτησ απο κνωσσου. κνωσσυσ γαρ πολισ εν τη κρητη.

Gnomones dicuntur quattuor dentes / quibꝰ equorū ętas dignoſcitur. Alij gnomonē aliter accipiūt. Augꝰ in dialec. Si detracti loco addas gnomonē qui hemicycli ſpecie ponitur: plꝰ tetragono maiori ꝗ̃ detraxeras reddidiſti. Herodo. ꝟo ſic. Nā poluere ⁊ gnomonē: id ē normā: ⁊. xij. diei ꝑtes babylonis greci didicerunt.

G Ante O

Gobiꝰ piſcis: ꝗ̃ ⁊ gobio dicitur. Iuue. Cū ſit tibi gobio tm̄ in loculis. Marti. Principiū cenę gobiꝰ eſſe ſolet.

Gomor proprie menſura vini eſt: vt interpretatur res. Amb. in epiſtola ad Iuſtū.

Gomorra et gomorrū vtroꝗ̃ mō dicitur / ſicut Sodoma ⁊ ſodomū. Solinus de ſitu Iudeę. Ibi duo oppida. Unū ſodomū / alterū gomorrū appellatū.

Gonothea dici pōt ſemē fluēs / vel ſeminis fluxus. Nā γονοσ ſemē: ⁊ ρου fluxꝰ: γονοσ itē filius dicitur: qđ patet ꝑ cōpoſita eiꝰ Antigonus Chryſogonus.

Gorgias nomē propriū rhetoris celeberrimi: qui pulcherrimū librū de concordia Grecis tunc inter ſe diſſidentibus recitauit olympię. Fuit ⁊ alius Gorgias phs Leontinus: qui auſus eſt in cōuētu poſcere qua de re quiſꝗ̃ vellet audire / qui de om̄i re quecūꝗ̃ ī diſceptationem queſtionēꝗ̃ vocaretur: ſe copioſiſſime dicturū eſſe profitebatur.

Gorgones penl. cor. dictę ſunt Phorci filię. ſ. Scylla

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

Meduſa ſtenio et Euryale: quę Dorcades inſulas in oceano ęthiopico ſitas habitaſſe dicunť cõtra heſperidum hortos: quę ab agilitate nomẽ habẽt: γόργον em̃ agile dicũt. Scribit Diodo. feminas fuiſſe i Aphrica belliceſas: aduerſus quas Perſeus bellũ geſſerit: ⁊ eaꝝ reginã Meduſã debellauerit/ac interfecerit: ex cuiꝰ cruore (vt eſt in fabulis) mox natꝰ ẽ Pegaſus alatus equus. Inde ad Heliconẽ boetie mõtẽ euolãs/⁊ pede ſaxũ feriẽs πηγὴν: hoc eſt fontem aperuit: a quo Pegaſus eſt noiatꝰ: ⁊ ab eo fons ipſe Hippocrene ſiue pegaſeꝰ ſiue caballinꝰ dictꝰ: a Gorgone: eus. a. um. Oui. Gorgoneas tetigiſſe domos. Suidas. Γρεισ γηναικεσ αἰτοσ ουτον εἰχον φόβεραῖα πρόσωπα ωσῖουσ ορωνῖασ θνησκειν και λιθρασυ πόταμοσ η τοποσ λιβυησ ενθα αἰγοργόνεσ διέτριβον.

Gotthia regio europę ↄtermina dacię et norwegię: ex q̃ Gotthi imanes ꝑlĩ: q̃ olim Italiã armis ſbegerũt.

G Ante R

Grabatꝰ pe. ꝓ. lectus exiguus: i quo meridiari ſolẽt: dictus quaſi Carabatus: ꝙ in eo capite recũbamꝰ: κάραν em̃ caput: βαῖον peruiũ grẹci dicunt. Vñ et ꝓ lecticis paupeꝝ ⁊ mendicãtiũ grabati accipi ſolẽt: vt eſt in euãgelio. Tolle grabatũ tuũ ⁊ ambula. Cic. libro. ij. ð diui. Diuerſa facit lectos ⁊ grabatos: ait em̃. Cõcurſare oim mortaliũ: q̃ vbiqꝫ ſunt: nõ mõ lectos/verumetiã grabatos.

Gracus: nomen auis cornici ſiĺis/niſi ꝙ minor ẽ: a voce quã facit/vel a gerẽdo dicta: ꝙ iacta ſegetũ ſemina gerat: vel qꝛ ex oliuetis cubitum ſe recipiẽs/duas pedibus baccas/tertiã ore ferat. Seu etiã ꝙ gregatim volitet: ſiue a gracilitate ꝓpter paruitatẽ. Eſt huic furãdi natura: ex quo nõnulli Monedulã eã appellauere a furãdis monetis. Exꝓmit ſermonẽ humanũ: ⁊ cauea emiſſus reuertiť. Huius diminutiuũ eſt graculꝰ. Haꝝ auiũ tria ſunt genera. Maiuſculę ſiĺiores ſunt cornicibꝰ/niſi ꝙ nigriores. Minimę: ⁊ inter eas medię: quibꝰ roſtra ⁊ pedes rubẽt.

Gracchus ꝑ duplex cc. et cũ aſpiratione: cognomẽ fuit familię romanę. Duo autẽ fuerunt Gracchi fratres: Tiberius ⁊ Caius/ambo eloquẽtes: quoꝝ eloquentię mater Cornelia multũ cõtulit. Veꝝ et doctior et eloquẽtior fuit Caius: q̃ erat minor natu: q̃ nemo plenior/nemo vberior fuiſſe ferť. Grãdis erat ꝟbis/ſapiẽs ſentẽtijs/genere toto grauis.

Gracile adiectiuũ pe. cor. ſignificat qđ ẽ tenue et corpe ꝫmacilẽtũ. Turpiĺ. Noſti q̃ ſit gracili corpore. Qđ et gracilẽs tis diciť ⁊ gracilẽtũ. Neuiꝰ. Vide gracilẽtẽ colorẽ. Interdũ gracile poniť ꝓ molli. Hora. Quis multa graciĺ te puer i roſa. A gracilis fit gracilitas ⁊ (gracilitudo.

Gradꝰ ſunt ex quibꝰ ſcalę ↄſtãt: et quibꝰ ad ędificioꝝ altiora conſcendiť: a gradiẽdo dicti: ꝙ ꝑ eos eatur. Virg. Erea cui gradibꝰ ſurgebãt limina. Gradus etiã gradiẽtiũ pedũ viciſſitudo eſt: vt apud eundem. Gradibuſqꝫ ſonare compoſitis. Interdum gradus ſumitur ꝓ ſtandi firmitate. Cice. libro. j. offi. Nec tumultuãtes de gradu deijciunť. Hinc gradũ facere/et graduꝫ iacere dicimus: vt ſi in arborẽ tectũ ve ſcãdere velim ex ſaxo aut ſcamno: aliqua ve alia re gradũ facio. Ci. cõtra Ru. Hunc quaſi gradũ quendã atqꝫ aditũ ad cętera iactũ intelligitis. Gradꝰ quoqꝫ cognatiõis dicti ſunt ad ſiĺitudiãẽ ſcalaꝝ locorum ve decliuiũ: quos ita ingredimur/vt a ꝓximo in ꝓximũ. i. in illũ quę q̃ſi ex illa naſciť veniamꝰ. Quapropter graduũ huiuſmodi alios ſuperioris ordinis eſſe Caius ſcribit: vt ſunt pater ⁊ mater: qui ſunt in ꝑmo gradu. In ſecũdo Auus ⁊ auia. In tertio ꝓauus ⁊ ꝓauia. Alios inferioris/vt liberi. Alios ex trãſuerſo ſiue latere: vt frẽs et ſorores/liberiqꝫ eoꝝ. A gradꝰ ſiunt Tardigradꝰ a. um. pe. cor. qui tarde gradiť. Vñ teſtudinẽ tardigradã dicimꝰ. Spiſſigradꝰ ꝓ frequenti graduũ motu incedẽte. Plau. Spiſſigdiſſimos tardiores q̃ꝫ corbitę ſint in trãquillo mari.

Grador aris. quaſi per gradus eo. A quo Regrador. De quo alibi.

Gradator: a magno gradu. Plau. in Pe. Vinceretis curſu ceruas/⁊ gradatorẽ gradu.

Gradarij equi: qui ſine ſuccuſſatione molliter incedũt. Lucil. libro. xiiij. Ipſe equus non formoſus gradarius optimus.

Gradatio apud rhetores diciť: cũ ex ꝑma ſentẽtia oriť ſecũda/⁊ ex ſecũda tertia: atqꝫ ita deinceps.

Gradatim aduerbium: ſignificat per gradus et ordinate lenteqꝫ. Varro libro. j. de re ruſ. Cito quidẽ inquit gradatim aliuꝫ pręponens alio agrũ meliorem dicit eſſe in nouẽ diſcriminibus.

Gradiuus penulť. produ. a gradiendo: vel quia gradatim ⁊ per ordines in bellũ itur. Vnde Mars gradiuus dictus eſt. Sunt tñ qui gradiuum a gramine dictum putent: quia gramine ſit ortus. Vnde ⁊ graminea corona in re militari/maximę eſt honorationis. Alij a vibratione ꝓpter haſtas credo in bello vibratas: q̃m κραδαίνειν vibrare dicunt. Alij gradiuũ nõ latinũ nec grẹcũ: ſed thrax vocabulũ eſſe ⁊ ſignificare bellicoſum ⁊ fortẽ dicunt.

Gradior eris. greſſus: ſignificat vado. Lact. libro. iiij. Claudis ꝟo ac pedum vitio afflictis nõ modo gradiendi/ſed etiã currendi dabat facultatẽ. Huius compoſita ſunt Aggradior/Antegredior/Congredior/Digredior/Egredior: de quibꝰ alibi. Ingredior/Introgredior. Dicimuſqꝫ Ingredior forum ⁊ in forum. Aliqñ poniť ꝓ ſimplici gradior: incedo. Virg. libro iij. Geor. Cõtinuo pecoris generoſi pullꝰ i aruis Altius ingrediť. Cice. ad Atticũ. Si dormis expgiſcere: ſi ſtas/ingredere: ſi ingrederis/curre: ſi curris/aduola. Interdum ingredi eſt ꝓuenire/ et ſe oſtendere. Plau. Nihil te pudet ſceleſte in cõſpectu igredi. Ingredi i mulierẽ/eſt mulieris ꝑſonã aſſumere. Hiero. in Pſal. interpretatione. Solet in theatris vnus homo frequẽter diuerſas habere ꝑſonas: nunc ingrediť in mulierẽ/nunc in virum/nunc in regem. Et qui in regem proceſſerat/rurſus i ſeruũ procedit. Interdum eſt quaſi incipere. Lactã. libro. vj. Iuſtus ergo quoniam duꝝ aſperũqꝫ iter ingreſſus eſt. Introgredior. Virgiĺ. Poſtq̃ꝫ introgreſſi ⁊ corã data copia fandi. Progredior: vltra ꝓcedo. Cice. in Leĺ. Id primũ videamus ſi placet: quatenus amor in amicicia progredi debeat. Hinc ꝓgreſſus et ꝓgreſſio. Idẽ lib. j. Tuſ. Qui errantiũ ſtellaꝝ motus/ꝓgreſſiones/inſtitutioneſqꝫ notauit. Hinc ꝓgreſſus ⁊ ꝓgreſſio pro proceſſu. Aliquãdo antegradior. Plau. Extremũ ita carcerem ipſum progrediť parthenopeum. Pręteꝛgradior: vltra trãſeo. Cice. Appio pul. Currens Lepta venit: mihiqꝫ nũciauit te iã caſtra ꝑtergreſſũ eſſe. Apuĺ. Cũqꝫ ſtabulum prętergreſſus fuiſſem/re cognita cępi retrocedere. Hiero. Ponã et aliã expoſitionẽ/ne quid videar prętergreſſus. Regredior: retro gradior:/reuertor. Plau. in Auĺ. Illuc regredere ab oſtio. Lactã. lib. vj. Cũ ventũ fuerit ad extremũ: vnum iã regredi nõ licet. Supgredior: ſuperambulo/ſupero: vt eſt illud: Sed tu ſupgreſſa es vniuerſas. Subtergradior/trãſgredior: vltra gradior. D. Brutus. Cic. Vt alpes trãſgredere. Lactã. lib. ij. Nemo tũc milleſimũ annũ trãſgreſſus eſt. Tranſgreſſio apud rhetores diciť: cũ ab ea ſentẽtia quã ꝓpoſuimꝰ cõuertimus ſermonẽ ad aliquã ꝑſonã/aut rẽ/aut fortunã: et tanq̃ꝫ pręſentẽ appellamus: vt Hęc mulier nuper fuit locuples ⁊ potens in amore atqꝫ delicijs neceſſarioꝝ: ornata opibus abũdabat: magnus ancillaꝝ quę ſeque

bantur/comitatus appellabatur. Nūc contra ſubito et graui caſu afflicta: vix mediocris ancillulę dignitatem retinet. O fortuna/ꝗ̄ vehemēter te rerū varietas oblectat: ⁊ ꝗ̄ magno odio ē tibi beatę vitę perpetuus ⁊ conſtās fructus.

Graſſor ſaris. quaſi a gradior frequētatiuū eſt. Feſtus. Graſſari proprie dicūtur latrones vias obſidentes. Gradi ſiquidē ambulare eſt. Unde dictū graſſari ab impetu gradiēdi. Sed cū quis graſſat̄: id eſt cū impetu ſiue frequēti gradu vadit i aliquē: et bono et malo animo graſſari poteſt. Ideo ⁊ in bonam et in malam partē accipi pōt. In bonā Sal. in Jug. Sed dux atꝗ̄ impator vitę mortaliū animus ē: qui vbiꝗ̄ ad gloriā vi graſſat̄: id eſt cū frequēti gradu vadit abūde pollens: pollenſꝗ̄ ⁊ clarus eſt. Siri⁹. Graſſandū ad clara periclis. In malā. Lactā. lib. ij. Sui s em̄ vitijs ꝑditi ſeuiūt ⁊ graſſant̄ vt perdāt: id eſt cū frequēti gradu vadūt. Ab hoc malo animo i hoc verbo Graſſor ſeuio ſignificatio naſcit̄: eo ꝙ cū quis graſſat̄: id eſt frequēti gradu ſiue cū impetu ꝓperat in aliquē: vt ipſum telo ſeu quouis alio modo feriat vel malo animo rapiat: hoc ſęuire dicit̄. Lactā. lib. iij. Archipirata quiſpiā vel latronū ductor/ſi ſuos ad graſſandū cohortet̄. Cęſar. Graſſari i hoſtes vetat. Aliquādo i hac ſignificatione ita accipit̄/vt etiā in ꝓpriā ſignificationē redigat̄. Liui⁹ libro. ij. Trecenti cōiurauim⁹ ꝑncipes iuuētutis romanę: vt i te hac via graſſaremur. Hui⁹ cōpoſitū Oggraſſor: quod eſt obuiā ſeu cōtra cū impetu aut frequēter gradior. Plau. i Pen. Niſi cū pedicis cōdidiciſtis oggraſſari gradu.

Graſſator: qui per vim et inſidias latrocinatur. Iuue. Interdū et ferro ſubitus graſſator agit rē. Calliſtratus. Graſſatores: qui prędę cauſa id faciūt proximi latronibus habentur.

Gręcus cū ę diphthō: nomē viri propriū: a quo Gręcia regio Europę dicta eſt. A qua gręcus a. um. quod ex grecia eſt. Hęc ab Iſthmi anguſtijs incipit: ⁊ a ſeptētrione i meridiē vectat: qua ſol egeis qua occidit Ionijs fluctib⁹ obiacet. In ea Athene et Marathonij cāpi Citherō/⁊ parnaſus mōtes.

Gręcoſtaſis pe. cor. q̄ſi gręcoꝝ ſtatio. Loc⁹ de q̊ Uar. ſic habet. Añ curiā hoſtiliā roſtra ſub dextra a comitio loc⁹ ſubſtruct⁹/vbi nationū ſubſiſterēt legati: gręcoſtaſis appellat⁹ a pte: vt multa ſenatū ſupra gręcoſtaſim/vbi ędis cōcordia baſilica opima.

Graiugenę pe. cor. gręci dicti ſunt.

Gręcari pe. cor. eſt ꝯuiuijs et libidinib⁹ operā dare: ab eo ꝙ gręci liberi⁹ ſe haberēt in cōuiuijs. Nā qñꝗ̄ verba trahunt̄ a moribus nationū.

Grale: fuſtes furculas habētes ſunt quib⁹ nitunt̄. Hinc Grallatores dicunt̄ q̇ in ꝑticis abiegnis paſſus ingētes faciūt. Grallatoriū gradū Plau. vocat maximū/ſicut econtrario minutulū formicinū ⁊ teſtudineum. Plau. Uinceretis ceruas curſu/⁊ grallatorē gradu.

Grāma atis. ⁊ grāmatū ati. latine littera dicit̄. Uñ epigrāma ⁊ epigrāmatū: cū alijs a grāma cōpoſitis.

Grāmatica litteraria dicit̄. Eſt em̄ vt litterę ſuas cuſtodiāt voces/⁊ quaſi depoſitum reddāt. Eſt em̄ grāmatica rectę loquelę/rectęꝗ̄ ſcꝑturę ſciētia: quę vſu/ratione auctoritateꝗ̄ cōſtat.

Grāmaticus: litteratorius ſeu litterator: qui grāmaticā docet: qui ⁊ grāmatiſta dici pōt et triuialis. Sed ⁊ poetaꝝ interp̄tes grāmatici dicunt̄: verſant̄ꝗ̄ non ſolū circa ſermonē/ſed etiā circa hiſtorias et carmina euagātur. Mar. de Epigrāmatis ſuis. Grāmaticis placent et ſic grāmaticis. Grāmatici pri⁹ critici dicti ſunt auctore Dione Chryſoſtomo. Cor. nepos ait litteratos ꝓprie appellādos eſſe poetaꝝ interpretes: q̇ a gręcis grāmatici nominātur/eoſdē litteratores vocitatos. Meſſala Coruin⁹ auctor eſt. Sunt q̇ grāmaticū a grāmatiſta diſtinguūt/ vt litteratū a litteratore/ tāꝗ̄ grāmatic⁹ abſolute ⁊ ꝑfecte doctus ſit/ſicut litteratus. Grāmatiſta ſicut litterator mediocriter eruditus. In malā em̄ partē accipitur.

Grāmaticus a. um. qđ ad grāmaticā ꝑtinet.

Grāmatei dicutur ſcribę: qui rationes publicas in tabulis ſcribunt. Apul. libro vndecimo. Tum ex his vnus quem cuncti grāmatea dicebāt. Hi etiā ab epiſtolis et cancellarij dicuntur. Hinc archigrāmateus princeps ſcribarum.

Grāmatophylaciū: loc⁹ vbi ſcripta publica ſeruātur.

Grāmę: lōgitudo ſine latitudine mēſurę ſbiecta. Aug⁹. Si omiſſa latitudine ſolā quis longitudinē voluerit emetiri lōgitudo ſine latitudine mēſurę ſubiecta grāmę dicit̄: nō ꝙ ſit lōgitudo aliqua q̄ careat latitudie: ſed ꝙ ſolā quis metiēs lōgitudinē gramē metiri dicitur. Et hęc linea a noſtris dicit̄. Eā ita diffinit Euclides. Linea eſt lōgitudo illatabilis. Emēſa ꝟo cū lōgitudine latitudo dicit̄ epiphania.

Gramię ſunt oculorū pituitę. Unde gramioſi oculi: a quo qui triſtes ſunt: in hodiernū quoꝗ̄ diē gramioſi vulgo nominātur.

Gramē: herba vulgatiſſima: ſic dicta/ꝙ geniculatis internodijs mirifice ſerpat: a gradiendo/ vel a gignendi fęcūditate. Crebro em̄ nouas ſpargit radices. Refert Plinius eā herbā naſci vbi humanus ſāguis ceciderit. Gramen capiti circūdatū ſāguinis fluxiones e naribus ſiſtit. Qñꝗ̄ tamē gramē ponit̄ generaliter ꝓ omni herba. Unde graminea corona dicta eſt: quę ab vniuerſo exercitu ſeruato ſeruatori dabat̄: vbi obſeſſos aliq̇s ſeruaſſet qđcūꝗ̄ id genus herbę foret decerpto viridi gramine. Graminoſus plen⁹ gramine. Col. lib. j. Quid ſilueſter ager: q̇d humid⁹ ⁊ gramioſus: q̇d ſiccus ⁊ ſpurc⁹ recuſaret.

Grādo: gutta aquę in aere congelata: ſic dicta ꝙ ſolito grādior ſit. Uel quia grauis cōtineatur. Hinc grādinoſus a. um. vt Grādinoſa loca in quibus frequētes ſunt grādines. Grando etiam quā gręci χαλαζαν et χαλυζιον vocāt: collectio eſt ſub cute/ buboni ⁊ ęgyptię fabę ſimilis: vt inquit Pollux: dolorē ſi tāgatur afferēs. Dicunt̄ ⁊ in oculo grādines: cū ſegnis humor circa palpebras coit: ſed ita vt id tuberculū digito huc ⁊ illuc impelli poſſit.

Grādinoſus a. um. quod abūdat grādine. Columel. libro. iiij. Poſt hęc nō ignorabit dñs loci plus eſſe poſſe qualitatē cęli frigidā vel calidā/ſiccam vel roſidā/grādinoſam ventoſamꝗ̄ vel placidā/ſerenā vl̄ nebuloſā: id eſt quę ſępe grandinē infert. Roſida: quę ſiccitatibus laborāt.

Grādinatus a. um. participiū: quod eſt grādine ſauciū. Aug⁹ i Pſal. Grādinata eſt vinea.

Grandebale: pili ſubalares: quos Uolſellis tolli ſępe molliores iubebāt.

Grādis ⁊ hoc grāde: apud veteres non ad corpus/ſed ad ętatem tm̄ referebatur iā adultā. Teren. An ſedere oportuit domi virginē tā grandē. Or ſi natu addatur: prouectiorē ętatem ſignificat: et iā pene ſenilem. Pli. Iunior. Mlier natu grādior/⁊ tot liberoꝝ partu: nūc ꝟo grādis ſumitur ꝓ magno: ⁊ nonnunꝗ̄ ad inanimata refert̄. Hiero. Grādes materias ingenia parua nō ſufferunt.

Grādiuſculus la. lum. diminutiuū. Terē. i An. Iā fere grādiuſcula profecta eſt.

Grāditer aduerbiū. Cypri. ad Corneliū. Docuiſt? grāditer deū timere/chriſto firmiter adherere.

Grāditas: dicta eſt maior ętas. Siſen. libro. iiij. hiſto. Neꝗ̄ ętatis granditatē/neꝗ̄ ea merita/neꝗ̄ ordinis honeſtatē/aut dignitatē ſibi eſſe excuſationi.

Grādeuus a. um. quod eſt prouectioris ętatis: hoc eſt grādis ęui: id eſt ſenex.

Grādiloquus pe.corre.eloquēs: ⁊ qui cū quadā vboꝝ
magnificētia loquit̄. Cic. Nā ⁊ grādiloqui (vt ita di/
cā) fuerunt cū ampla ſentētia: tū grauitate ⁊ maieſta
te verboꝝ. Hinc grādiloquētia.

Grādio is. grādē facio. Plau. in Aul. Si hodie hercle
fuſtē cępero aut ſtimulū in manu teſtudinē iſtum tibi
ego grandibo gradū.

Grādeſco: creſco/grādis fio/ſeu granū fio. Pli. li. xviij
Creſcēte luna frumēta grādeſcūt. Hinc ingrādeſco:
qđ eſt valde vel intus grandis fio. Col. Quę lens vt
celeriter ꝓdeat ⁊ ingrandeſcat: anteꝗ̄ ſerit̄ fimo ari/
do ꝑmiſceri debet. Idē lib. ij. Omne aūt frumentū ſpi
cā a tertio ad quartū nodū emittit: et cū totā edidit.
viij. dieb⁹ defloreſcit: ac deinde grādeſcit dieb⁹. xl. qui
bus poſt florē ad maturitatē ꝑuenit.

Granū fere frugū dicit̄: vt tritici/hordei/farris ⁊ hmōi:
quod eſt intimū ſolidū. A quo granariū. Acini ſūt cę
teroꝝ fructuū: vt vuę/bacchaꝝ/et hmōi. Granū etiā
generaliter dicit̄ ꝓ omi eo quod gręci vocant coccū.
Vn̄ coccū Ilicis granū vocamus.

Granariū: locus ī horreis ſeruādis/ſeminū granis pa
ratus: vel in quo grana frugū reponunt̄. Var. At tri
ticū condi oportet in granaria ſublimia: quę perflen/
tur ventis ab exortu et ſeptentrionū regione: ad quę
nulla aura humida ex ꝓpiquis locis aſpiret. Granaria
quidā habent ſub terris ſpeluncas quas vocāt ſiros:
alij puteos. Perſius. Iam nūc aſtringas: iā nūc gra/
naria laxes. Nōnulli horreū ab hordeo. Feſtus a far
re farreum vocat.

Granoſus a. um. dicit̄ omē qđ int⁹ habet grana.

Graphis idis. ars pingēdi: ꝗ maxime lineis cōſtat: ⁊ li
nearis vocat̄: quā Pli. lib. xxxv. ſcribit eſſe inuentā a
Sophocle. Dicta graphis a ſtilo: quē gręci graphiō
et graphida quoqꝫ nomināt. Plin. lib. v. Graphidis
veſtigia extāt in tabulis ac mēbranis: ex quibus pro/
ficere dicunt̄ artifices. In quo ſciendū: ꝑ Graphidis
veſtigia picturę genus accipiēdū eſſe: qđ gręci vocāt
Ichnographiā. Ea eſt circini regulęqꝫ modicę conti/
nēs vſus: ex qua capiunt̄ formaꝝ i ſolis areaꝝ deſcri/
ptiones: vt inquit Victru. lib. j. Qui et orthographi
am ⁊ ſciographiā nominat.

Graphiū: ſtilus ferreus/ ſeu penna argētea qua ſignā/
tur in tabellis litterę/vt olim in cera/ſeu figurę. Am/
bro. lib. Hexa. Neqꝫ vo ſi ipſe nō comprendas idcir
co nō cępit: aut nequaꝗ̄ deſinet ſi ipſe circūitum vel
attramento vel graphio ducas. Ouidi⁹. Quid digi
tos opus eſt graphiū laſſare tenēdo. Stilus autē (ſi/
cut docet Hiero. in expoſitione Pſal.) ſcribit i cera:
Calamus in cartha/mēbrana/aut in quacunqꝫ mate/
ria/quę apta ſit ad ſcribendū. Graphus ſcriptus vel
pictus. Agraphus: nō ſcriptus vel non pictus. Gra
phia: ſcriptura vel pictura. Vn̄ ſcribo ꝓ pingo/etiaꝫ
apud nos ⁊ picturas legere dicimus.

Graphiariū: theca in qua ſtili reponunt̄: quibus ⁊ ſcri
bere ſimul ⁊ pingere ſolebāt: anteꝗ̄ penicilli ⁊ colo/
res inuenirent̄. Dicit̄ ⁊ theca graphiaria.

Gratia (inqt Aug⁹) dicta eſt: quia gratis dat̄. Quare
gratis dat̄? Quia merita nō pręceſſerunt/ ſed benefi/
cia dei te pręuenerunt. Vn̄ recte gratia ſumitur ꝓ be
neficio. Cice. Cū pręſertim conſiderē nullā eſſe grati
am: quā vel nō caperet animus meus: vel in accipiē/
do vel remunerando cumulandoqꝫ illuſtrare poſſet.
Omne eīn quod habēt homines a deo/gratia ē. Ni/
hil eīn ex debito habēt. Quis eīn prior dedit/ ⁊ retri
buetur illi? Tres autē ſcribunt fuiſſe gratias. Aglai/
am: id eſt lęticiā. Thaliā: id eſt virentē: quia benefici/
um ſemꝑ viret. Euphroſynē/quā delectationē nomi
nāt. Hę a gręcis χαριτεσ vocantur: απο τησ χα
ρασ: quod lęticiā ſignificat. Merito eīn lętari viden
tur/et qui dant/et qui accipiunt beneficiū. Tris autē
ideo eſſe prodiderunt: quia et benefici eſſe ī alios de/
bemus/ ⁊ alioꝝ beneficia ſuſcipere: et his qui in nos
liberales fuerunt retribuere. Dare autē ⁊ accipere ⁊
referre: tres actus ſunt inter ſe diſtincti. Hinc gratio
ſus. Aliquādo capit̄ ꝓ pena ſiue damno. Idē. Vt ꝓ
iniuria parē ei gratiā referret. Aliquādo ꝓ mercede.
Idē in Lel. Vt eīn benefici liberaleſqꝫ ſumus: nō vt
exigamus gratiā. i. mercedē vel vtilitatē neqꝫ benefi/
ciū feneramur: ſed natura propenſi ad liberalitatē ſu
mus. Aliquando pro pace ſeu amore. Terē. in Ecy.
Neqꝫ alio pacto componi poteſt inter eas gratia. Et
in Eu. Adibo: atqꝫ ab eo gratiā quam video velle ini
bo. Aliquando pro benignitate. Tibul. Gratia ma/
gna Ioui vetuit pater ipſe valere. Aliquādo ꝓ cauſa
ſeu reſpectu. Sal. Rē omnē aperit cuius gratia mit
tebantur. Aliqn̄ ꝓ virtute ſeu efficacia/ vt frequenter
apud Ambroſiū. Habere aūt gratias vel agere vel
referre. Vide in dictione Ago.

Gratus: qui gratiā ꝓ beneficio refert: vel ſaltē memor
eſt accępti bn̄ficij. Cuius contrariū eſt ingratus a qui
bus gratitudo ⁊ ingratitudo Grate ⁊ ingrate aduer
bia/ ⁊ gratis ⁊ ingratis. Accipit̄ etiā gratus ꝓ lęto/ ⁊
ingratus pro triſti. Virgili⁹ lib. vij. Et cineri ingra/
to ſuprema ferebāt. Et gratus ꝓ ſpōtaneo. Et ingra/
tus ꝓ inuito et coacto legitur.

Gratioſus: valde gratus. Nā plenū gratia ſignificat: ⁊
is eſt qui habet gratiā. i. qui in populo accęptus eſt.
Cice. lib. iij. offi. Tū pithius vt argentarius qui eſſet
apud oēs ordines gratioſus: id eſt habēs multā gra/
tiā. Idem Lentulo. Vehementer cōfidit his noſtris
litteris apud te gratioſū fore: id eſt valde gratū. Gel
lius accipit gratioſum/tam pro eo qui gratias adhi/
bet ꝗ̄ qui admittit.

Gratis aduerbiū: ſignificat ſine ꝑmio/ ſine merito: qđ
vulgo dicitur per gratiā. Hiero. in Gen̄. Quia fra/
ter meus es: nō ſeruies mihi gratis. Ambro. In diui
nis ſcripturis reus ſcribit̄/qui nō ſtuduerit dare gra/
tis quod ipſe gratis accęperit. Al's ſignificat ſpōte.
Aug⁹ lib. iiij. cōfeſſ. Quoꝝ exempli gratia quędā gra
tis poſui: vel in ipſo ſubſtātię genere innumerabilia
reperiuntur. Sic ingratis inuite/nō vltro: quia vltro
nea grata ſunt. Ingrata: quę ab inuitis ⁊ recuſantib⁹
fiunt. Plau. in Am. Hęc heri īmodeſtia coegit me ꝗ̄
hoc noctis ingratis excitauit. Terē: in Eu. Op⁹ faciā
vt defatiger vſqꝫ ingratis vt dormiā.

Gratuitus a. um. penul. pro. quod datur gratis: id eſt
ſine pręmio: ⁊ qđ nō eſt mercēnariū. Cice. lib. j. de le/
gibus. Quid liberalitas: gratuitane eſt/an mercēna/
ria? ſi ſine ꝑmio benigna/eſt gratuita: ſi cū mercede/
cōducta. Aug⁹. Gratuitā nobis impendit de⁹ dilecti/
onē/ quibus gratis vnigeniti ſui miſit redemptionē.
Hinc fit aduerbiū gratuito. Sue. in Cęſare. Omni/
bus vo circa eū atqꝫ etiā parte magna ſenat⁹ gratui/
to aut leui fenore obſtrictis.

Grates numero tm̄ plurali/ ⁊ in hac tm̄ terminatiōe: ꝓ
gratijs ꝗ referri debēt ꝓ accępto bn̄ficio. Virg. Gra
tes ꝑſoluere dignas Nō opis eſt noſtrę dido.

Gratificor: rem gratā facio/conſentio/complaceo. Ci/
cero Lentulo. Qđ Pompeio ſe gratificari putant.
Differūt tamē Gratificari et gratū facere/ ꝙ gratifi/
cari in ſe cōtineat quiddā mai⁹. Eſt eīn beneficiū eſſe.
Vnde dicimus deū gratificari hominibus: quaſi ſit
beneficia cōferre. Gratū vo facere ſit obſequi ⁊ inſer
uire. Cice. Si hunc iuueris/gratiſſimū mihi feceris.
Hinc Gratificus.

Grator aris. dijs gratias ago/ et quaſi ſupplico. Oui/
dius lib. iij. Faſt. Quiſquis ades: caſteqꝫ colis pene/
trali veſtę. Gratare iliac?: thuraqꝫ pone focis. Inter/
dum Gratari eſt gaudere de bono proprio: vt apud
eūdē li. viij Metam. O ſuperi totoqꝫ libēs mihi pe/

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ctoꝛe gratoꝛ. Quãq; etiã eſt letari de bono alterius.
Virgꝛ. Inueni germana viã gratare ſoꝛoꝛi. Liu.lib.
vij. Suũ ſequentes currũ Jouis optimi maximi tem
plũ: gratãtes ouanteſq; adire.

Gratulari cũ datiuo: pꝛopꝛie eſt dijs ſiue hominibus
qui nobis benefici fuerunt in ſucceſſu: aut noſtro/aut
alioꝝ cum laudibus feſtiuitatem oſtendere. Oritur
eñ ex leticia gratulatio/vt ex doloꝛe querimonia. La
ctã. libꝛo. vj. Nihil eſt ꝙ ſi aliquis gratuletur: ſi has
inanes virtutes adeptus eſt. Ennius in Hecuba. Ju
piter tibi ſũme tandem male re geſta gratuloꝛ. Inter
dum pꝛetermittitur datiuus cũ fuerit ꝓnomen. Oui/
dius. Pꝛiſca iuuent alios ego me nũc deniq; natum
Gratuloꝛ: vbi intelligit̃ mihi. Quintil. Gratulemur
iam ꝙ nulla ciuitas laboꝛat: ſubĩtelligit̃ nobis. Gra/
tuloꝛ etiã eſt gratias agere ſiue ſupplicare. Li. Triũ/
phantes in capitoliũ aſcendebãt Joui optimo maxi
mo/ceteriſq; dijs gratulaturi. Nec mirũ ſi gratulari
dijs dicimus/quaſi oſtẽdere nos illis aggaudere: cũ
ſalutare etiã eos dicamus/ quaſi ſalutẽ illis optare:
qḋ nõ dijs ſed hominibꝰ cõuenit. Unde dicimꝰ. Sal
ue ſancta parens. Gratulari cũ actõ/ eſt gratũ habe/
re. Terẽ. in Eu. Salutãt: ad cenã vocãt: aduentũ gra
tulant̃. Plau. in cap. Ubi quiſq; videt/ eunt obuiã/
gratulant̃q; eã rẽ: id eſt gratiã habent. Huiꝰ cõpoſi/
tũ eſt congratuloꝛ.

Graue: ſuapte natura ſignificat ponderoſum: vt Gra/
ue ſaxũ quod nos cũ moleſtia grauat in ferendo. Vir
gilius. Uomis et inflexi pꝛimũ graue robur aratri.
Et per tranſlationẽ dicit̃: moꝛbꝰ grauis/ſenectus gra
uis: id eſt moleſta: quoniã qui moleſtiam ex ſenectute
moꝛbo/ceteriſq; hmõi ſentiũt: quaſi onere intolerabi
li pꝛemũtur: quod cupide velut graue onꝰa ſe vellent
deponere. Cicero in Cato. Ut nunq; ſenectutem ti/
bi grauem eſſe ſenſerim. Itaq; vnus modus eſt/ que
coꝛpoꝛi aut animo moleſta ſunt: ea grauia appellare:
eo ꝙ moleſtia a mole: id eſt a re magna vocata eſt.
Alter modus eſt: ꝙ quemadmodũ grauia et grandia
ſaxa non facile loco mouentur: ſed ad omnẽ tempoꝝ
mutabilitatem herent: ita homines conſtantes ac ſa/
pientia pꝛediti merito graues dicũtur: qui nec pꝛeci/
bus nec minis ab equo dimouẽtur: vt hi faciũt quos
leues vocamus: qui in ſimilitudinem palee ad omnẽ
auram ventilantur. Hinc grauitas pꝛo firmitate ac
conſtantia animi: ac in vultu / moꝛibus/verbis / re/
bus agendis quedaꝫ ſeueritas. Aliquãdo pꝛo mole/
ſtia et magnitudine: vt grauitas odoꝛis/grauitas do
loꝛis/grauitas ſomni. Uarijs alijs modis dicit̃ gra/
ue: ſed ad hos reduci poſſunt. Nã ponit̃ pꝛo pernici
oſo/acerbo/nocente. Cice. lib. iij. offic. Magnũ illud
bellum et grauẽ aduerſariũ imperij ſuſtuliſſent. Idẽ.
Facilius et in moꝛbos incidũt adoleſcentes: et graui
us egrotant. Pꝛo foꝛti ⁊ robuſto. Virgꝛ. lib. v. Pri/
ma pares ineũt grauibꝰ certamina remis. Pꝛo gran/
deuo. Idẽ. Hic grauis entellus dictis caſtigat ace/
ſtẽ. Pꝛo vtili/ſolido/firmo/cõſtante. Cice. lib. j. offi.
Ut iaꝫ ſint alia grauioꝛa atq; melioꝛa: tñ nos ſtudia
noſtra nature regula metimur. Pꝛo triſti. Virg. lib.
viij. Grauioꝛ ne nũcius aures Uulneret. Pꝛo ſapiẽ/
ti cũ auctoꝛitate. Ci. in Hoꝛten. Quid eñ aut Hero
doto dulciꝰ/aut Tucydide grauiꝰ. Pꝛo ponderoſo.
Unde graue es dicit̃: qꝛ deni aſſes ſingula põdo efficie/
bant. Pꝛo neceſſario. Lucil. lib. xxviij. Habeaſq; aĩo
mihi admodũ cauſã grauẽ foꝛe: q̃ me ab vllo cõmo/
do abducat tuo. Pꝛo pleno. Vir. Tũ pietate grauẽ ac
meritis ſi foꝛte viꝝ quẽ Cõſpexere ſilẽt. Pꝛo fecũdo
et frugifero. Idẽ. Quid laboꝛ aut benefacta iuuant:
quid vomere terras Inuertiſſe grauis? Pꝛo multo.
Uar. Ubi graues paſcant̃ atq; alantur pauonũ gre/
ges. Sal. lib. iij. hiſto. Cepit ꝑ omnẽ pꝛouinciã gra/
ue pꝛeciũ fructibus eſſe. Pꝛo amaro. Uar. in quinq;/
tribus. Abſynthiũ vt bibã graue et caſtoꝛiũ. A gra/
uis ſit aduerbiũ grauiter ⁊ graue.

Grauit̃ ſignificat multũ. Cecil. Placere hoc cepit gra/
uiter. Cicero. Nec võ audiẽdi grauiter qui inimicis
iraſcendũ putant. Virgiliꝰ. Grauiter ſpirãtis copia
thymbre. Aliquando ſignificat aſpere/male. Idem.
Graue olentis auerni. Aliqñ moleſte. Cice. Graui/
ter ⁊ iniquo animo tuli. Aliqñ ſapienter. Idẽ. Si qḋ
pꝛudenter/ſi quid grauiter factũ eſt: hoc eſt: non leuit̃
ac inſipiẽter/ſed mature ſapienterq;.

Grauedo: põderoſitas. Quãdoq; ſumit̃ ꝓ moꝛbo ſeu
humoꝛe/qui ex capite diſtillat: nares claudit: vocem
obtundit: tuſſim ſiccã mouet: ſicuti docet Celſus lib.
iiij. Catul. Sẽtire ceſſo ꝙ grauedinẽ ⁊ tuſſim. Plau.
in Aſi. Quod illa haud ſimulet quaſi grauedo ꝓflu/
at. Hoc ne ſic faciat tu labellũ abſtergas. Greci coꝛi/
ças vocant. Hippocrates diſtillationes oẽs ⁊ graue
dinẽ nominat coꝛyças.

Grauedinoſus: non ſolũ qui grauedine infeſtat̃/ſed eti/
am qui ad eum moꝛbũ eſt pꝛocliuioꝛ. Cice. libꝛo. iiij.
Tuſc. Itaq; dicimus quoſdã grauedinoſos/ quoſdã
terminoſos: nõ quia iam ſint/ſed qꝛ ſepe ſint. Pliniꝰ
appellat Eruũ grauedinoſũ: quod bobus in pabulo
grauedinẽ facit.

Graueolentia: malus odoꝛ. Plinius. Et oꝛis graueo/
lentiam tollit.

Grauo as. pꝛemo/onero/moleſto. Virgil. Nec me la/
boꝛ iſte grauabit. Huiꝰ cõpoſita. Aggrauo: quod eſt
ſuper ſeu plus grauo. Col. lib. ij. Tũ etiã ratio ruſti/
ci aggrauat̃ exiguo ꝓfectu operis. Degrauo: deoꝛſũ
grauo. Idẽ lib. j. Et qḋ pꝛius extructũ imminebat ce
denti paulatim degrauatũ põdere ſuo pꝛeceps attra
hit̃. Virgil. libꝛo. iij. Degraua etna caput. Cypꝛia.
Quo mõ celũ petunt: et ad ſublimia et alta conſcen/
dunt/q̃ terrenis cupiditatibꝰ degrauant̃. Ingrauo: in
tus ſeu valde grauo. Hiero. in Exo. Ingrauatũ ẽ coꝛ
Pharaonis. Pregrauo: valde grauo. Idẽ ad Mar
cellã. Quapꝛopter moneo/vt dũ mũdi huiꝰ viã curri
mus: nõ duabꝰ tunicis/nõ calciamentoꝝ pellibꝰ ꝑgra
uemur. Et hec oĩa habent pe. coꝛ.

Grauate aduer. ſignificat cũ laboꝛe ſiue cũ moleſtia.

Graueſco is. grauis et oneratus fio. Virgꝛ. lib. ij. Ge
oꝛ. Nec minus interea fetu nemꝰ omne graueſcit: id
eſt onerat̃. Hinc aggraueſco: magis grauis fio. Te/
ren. in Ecy. Male metuo ne Philemone magꝛ moꝛ
bus aggraueſcat. Ingraueſco: eiuſdẽ ſignificationis
eſt. Augꝰ lib. ij. de ciui. dei. Nã ingraueſcẽte peſtilen
tia ludi ſcenici Rome ꝑmitꝰ inſtituti ſunt.

Grauida mulier: q̃ iã concepto fetu grauat̃. Pregnans
que iam occupata eſt in generando quod cõceperit.
Aug. Quo mõ fiet iſtud/vt vtero grauida ſim pudi/
co/⁊ immunis ſim a marito? Aliquãdo ponit̃ ꝓ ple/
na. Inde grauido as. ꝓ impleo veteres poſuerunt.
Cecil. Titte ꝑ myſteria hic honeſte grauidauit ꝓbo.
Leo papa. Uirgo regia dauidice ſtirpis eligit̃: q̃ ſa/
cro grauidãda fetu/diuinã humanãq; pꝛolẽ pꝛius cõ/
ciperet mente q̃ coꝛpe. Et inſciens ꝓpinqua partui in
citatus ſit fetus eius.

Grauaſtellus: ſenioꝛ. Plau. Quis eſt grauaſtellꝰ iſte q̃
aduenit? Ut puto a grauitate dictus.

Grex differt ab armento: ꝙ grex minoꝛum animalium
ſit congregatio: vt ouiũ/poꝛcoꝝ/capꝛarum. Armen/
tum maioꝝ: vt Cameloꝝ boum/equoꝝ. Hierony. in
Deutero. Habueriſq; armenta boum et ouium gre
ges. Ouiḋ. Mille greges illi totidẽq; armẽta ꝑ her
bas Paſcebãt. Vir. Nec ſatis armẽtis ſuperat ꝑs al
tera cure. Lanigeros agitare greges hirtaſq; capel/
las. Inuenitur tamẽ quãdoq; grex de maioꝛibus di/
ci. ſ. bobus. Vir. Aut aliquã in magno ſequitur gre/

ge. Tamen ad diſtinctionē addidit magno: ſicut Ho/
ra. adiecit mugientium. Aut in reducta valle mugi/
entium proſpectat errantes greges: Quaſi grex ge/
neralius nomen ſit/ armentum ſpecialius. Et illud ſi/
ne appoſito de pecoribus minutis intelligatur: cū
appoſito poſſit etiam ad maiora transferri. Cice. Fu/
dit apothecas cecidit greges armentorū. Col. libro
primo. Nec abſint greges armentorum/ ceterorum
ꝙ quadrupedum culta et dumeta paſcentiū. Dicit̃
⁊ grex de auibus. Aug⁹ lib. xij. de ciui. dei. Alias ꝓo
greges inſtituerit: que cōgregate atꝙ in gregib⁹ ma/
lint viuere: vt ſunt columbe/ ſturni/ cerui/ damule/ et
cetera huiuſmodi. Etiam bonorum vel maloꝝ homi
nū dicit̃ Grex. Cice. In his bonis gregibus omnes
aleatores/ omnes impuri impudiciꝙ verſant̃. Et eſt
tā fe. ꝙ maſcu. generis.

Gregarius: ex grege vulgaris. Unde gregarius mi/
les dicitur: non electus/ ſed tumultuarie vndecunꝙ
collectus. Saluſti⁹. Deinde multi memores Sylla/
ne victorie: ꝙ ex gregarijs militibus alios ſenatores
videbant: alios ita diuites/ vt regio victu atꝙ cultu
vitā agerent. Colu: libro. vij. Gregariorūꝙ paſtorū
velut minutā profeſſionis ſue diſciplinam conſtantiſ
ſime repudiaſſe.

Grego as. de quo Priſcia. Sunt et alie deriuationes
diuerſas terminationes habētes: tam a nominibus
ꝙ a verbis naſcentium verboꝝ: vt a Greco greciſſo/
et grecor: a Grege grego: a Philoſopho philoſo/
phor. Hui⁹ tamē cōpoſita magis i vſu ſunt: vt abgre
go: qđ eſt deduco. Aggrego: aſſocio/ adiūgo. Lactā.
lib. iiij. Si nobis credendū nō putāt/ credāt Home/
ro: qui ſūmū illū Iouē demonib⁹ aggregauit. Cōgre
go. Idē i eodē. Aliūꝙ ſibi pplm fideliorē ex alienige/
nis congregaret. Segrego: ſeorſū pono/ diuido. Fe/
ſtus. Segregare: ē ex plurib⁹ gregib⁹ partes ſeduce/
re. Et hec oia habēt pe. cor.

Gregalis/ et hoc gregale: quod in grege viuit. Uarro
libro. ij. de re ruſt. Equi boni futuri ſigna ſunt: ſi cum
gregalibus in pabulo contendit in currendo alia ve
quare quo potior ſit.

Gregatim: ꝑ diuerſos greges. Uar. Merula ꝙ mera
id eſt ſola volitet. Cōtra ab eo graculi ꝙ gregatim.

Greſſus a. um. participiū a Gradior. Greſſus us. inceſ
ſus/ ambulatio: vt Greſſus meos dirige.

Greſſibile: quod aptum eſt ad gradiendum: vt Homo
eſt greſſibilis.

Greſſutus a. um. pe. ꝓd. idē qđ greſſibile/ nō quod ma
gnos habet pedes: vt quidā autumant. Nā Aug⁹ in
dialec. ſic ſcribit. Socrates ⁊ hō eſt ⁊ greſſutū.

Greſſus a. um. nomē eſt quātitatē ſignificās. Cui⁹ dimi
nutiuū eſt greſſulus.

Groſſitantū pluraliter dicunt̃ ficus anteꝙ matureſcāt.
Alij dicunt groſſos eſſe fic⁹ ꝗ nō matureſcūt. Primi/
tiue fic⁹ ꝗ precoces ſeu ꝑcoques/ ⁊ a neotericis flores
appellant̃: apud grecos ꝓdromos vocant. Col. li. iij.
Si voles ficū: ꝗuis natura ſerā facere/ cū groſſuli mi
nuti erunt fructū decutito.

Groſſipion ſiue xylon ſeu groſſapinus: frutex eſt ex ſu/
periori parte Egypti/ que in Arabiam vergitur alla/
tus: nunc etiam in quibuſdā locis Italie naſcens/ ex
quo lina fiunt que goſſipina ſiue xylina ſeu goſſipina
dicuntur: paruulus eſt: ſimilēꝙ barbare nuci defert
fructū plenū lanugine: nec vllū genus lini in candore
mollitia ve prefert̃ huic. Iuriſcōſulti inter lanas poti
us cōnumerāt: dicuntꝙ lanā lineā a grecis appellari.
Ex his fiunt veſtes cādidiſſime ac ſubtiliſſime: ꝗ vul/
go bombicine dicūtur: cū xyline ſeu groſſipine groſſū
pine ve appellari debeant. Quidā huiuſmodi linū co/
tonum vocant: frutices id ferentes quibuſdā in locis
folia habēt vitiū ſimilia/ niſi ꝙ minora ſunt: feruntꝙ
cotonei mali ſilitudinem ⁊ cucurbitas: que maturate
rupte lanuginis pilas emittunt.

Grues: aues minime ſoliuage: que nō ſe ſegregāt/ ſiue
cū volant ſiue paſcunt̃. Et a ſono vocis dicte excubi/
as nocte diuidūt/ capite ſubter alā cōdito dormiunt
alternis pedibus inſiſtentes. Uolantes autē ordine
quodā y litterā faciunt id quod Palamedē depren/
diſſe legimus. Hiero. ad Ruſticū. Grues vnā ſequū
tur ordine litterato. Mar. Turbabis verſus: nec lit
tera tota manebit. Unā ꝑdideris ſi palamedis auē.
De natura hui⁹ auis Amb. lib. Hexa. ſic habet. Gru
es iniuſſi ⁊ voluntario vſu in nocte ſollicitā exercent
cuſtodiā: diſpoſitos vigiles ſeruant: ⁊ ceteris conſor
tibus generis quieſcētibus alie circūeunt ⁊ explorāt
ne quā ex parte inſidie tentētur: atꝙ deferunt impi/
grā ſuo vigore tutelā: poſt vbi vigiliarum fuerit tem
pus impletū: perfuncta munere in ſomnū ſe premiſ/
ſo clangore cōponit/ vt excitet dormientē: cui vicē mu
neri traditura eſt. At illa volans ſuſcipit ſortem: nec
vſu noſtro inuita et pigrior ſomno renūciat: ſed impi
gre ſuis excutit̃ e ſtratis: vicē exequit̃: et quā accepit
gratiā/ pari cuſtodia atꝙ officio reꝑſentat. Ideo nul
la diſcretio: qꝛ deuotio naturalis: idem tuta cuſtodia/
quia voluntas libera. Hunc etiā volātes ordinē ſer/
uant: ⁊ hac moderatione omnē laborē alleuiant: vt ꝑ
vices fūgant̃ ductus ſui munere. Precedit eni vna/
⁊ ꝑcurrit ceteris: deinde conuertit̃: et ſequēti ſortem
ducendi agminis cedit.

Gruo is. grui. Feſt⁹. Gruere dicunt̃ grues vt ſues grū/
nire. Hinc ꝯgruo ꝓ cōuenio/ cōcordo. Terē. i Heau.
Cōcede hinc domū/ ne nos ꝯgruere ſentiāt. i. concor
dare. Hinc ꝯgruū ⁊ Ingruo is. de quo alibi.

Grumus: terre collectio: minor tumulo. Apud Col. di
cit̃ cliuulus. Uñ lib. ij. ait. Grumos quos aduerſurā
plerūꝙ tracte crates faciunt: deſpicimus ita necubi
ferramentū feniſecis poſſit offendere. Cui⁹ dimi. eſt
grumulus. Pli. lib. xix. Quidā et aliū vlpicū i plano
ſeri vetant: caſtellatimꝙ grumulus imponi diſtanti/
bus inter ſe pedes ternos.

Grūma me. mēſura quedā qua fixa vie ad lineā dirigū/
tur: vt eſt agrimēſoꝝ ⁊ ſimiliū. Hinc degrumor aris.
ꝓ dirigo. Luci. Uiāꝙ degrumaris vt in caſtris men
ſor facit olim. Et exgrumor. Uñ exgrumantes apud
Uar. legit̃ lib. iij. de re. ruſ. qđ eſt de menſura ⁊ recta
via excedētes/ vel grumos eruentes.

Grumie dicuntur loca media: inter que directe quattu
or cōueniunt vie.

Grunnio is. grūniui et grunnij. itum. proprium eſt vo/
cis porcoꝝ. Cice. libro. v. Tuſ. Aut grūnit cum ma/
ctat̃ ſus. Iuue. Et cum remigibus grūniſſe elpenora
porcis. Hinc grūnitus tus.

Grūdire veteres dicebāt: qđ nos grūnire dicim⁹. Clau
di. li. annaliū. xv. Grūdibat grauit̃ pec⁹ ſuillū. Hinc
grūdules: lares dictos accipim⁹: quos Romul⁹ ꝯſti
tuiſſe dicit̃ in honorē ſcrophe: que. xxx. pepererat por
cos. Caſſius hemina. Sus parit porcos trigita: cui⁹
rei fanū fecerūt Laribus grūdilibus.

Gryllus: animal eſt magnitudine cicade/ corpore lon/
giore: genus eſt locuſte: vndiꝙ per orbem terrarum
pernicies agris preterꝙ in parthia. Parthi gryllos
comedunt: vt teſtat̃ Hiero. cōtra Ioui. Dict⁹ gryl/
lus a ſono vocis. Suidas. γρυλλοσ ξενοφων/
τοσ του σωκρατικου λιοσ γρυλλοσ και λιο
λωροσ και γρυλλοσ ο χοιροσ. Hinc magnā
auctoritatē perhibēt Nigidi⁹ magiꝙ ꝙ retro ambu
let: terrā terebret: noctibus ſtridat.

Grypes: qui ⁊ gryphones: animalia pēnata ⁊ quadru/
pedia: omni ex parte leones ſunt: alis et facie aquilis
ſimiles. equis vehementer infeſte. Naſcunt̃ i hyper
boreis montibus. Et poteſt declinari grypes is. Et

grypſ ⁊ grypus. Hiero. i Leuit. Aquilã et griphũ.
Gryphi do (vt Gel. inquit) enigmata ſunt. Gryphõ
enĩ greci inſolubile dicunt.

Gryphi a grecis dicunẗ nare curui. Quo noie dictꝰ eſt
filiꝰ Demetrij: vt auctor eſt Juſtinus.

Grippos dicit ſermo implicitus. Gel. alioſqꝫ id genus
gryppos neminẽ poſſe dicẽs niſi ſe diſſoluere.

Gripus ꝑ ſimplex p. naſus adũcus/gibbus ſeu aquili/
nus: a gryphis ſilitudine deductũ nomẽ. Greci γρυ
πεσ: nos gryphes dicimus.

G Ante V

Gula: anterior ꝑs colli q̃ cibꝰ atqꝫ potus deuorat. Nã
collũ tam ceruicẽ poſteriorẽ qꝫ gulã anteriorẽ habet.
Et gula cũ oſſibus intelligit. Sal. Laqueo gulã fre/
gere. Aliqñ accipit gula ꝓ gulȩ vitio. Juue. Dũ gu/
la ſeuit. Hinc fiũt guloſus a. um. qđ eſt deditꝰ gulȩ vi
tio. Degulo as. de quo alibi. Et ingluuies.

Gulioce: nucũ iuglãdiũ ſũma ⁊ viridãtia putamina.

Gũmi et gũmis. genere fȩmi. Colu. Noſtrorũ tempo/
rum agricolȩ exiſtimarunt noua dolia liquida gũmi
perluere. Idem. Multi cũ ſemel noua dolia vel ſeri
as craſſa gũmi liuerũt: vna in perpetuũ gũmitiõe cõ/
tenti ſunt. Unde gũmitio. Col. lib. vltimo. Quã grȩ/
ci κομμωσιν. Eſt autẽ gũmi lachryma arboꝝ quȩ
eſt quaſi gutta. Hinc gũmatȩ arbores dicunt quȩ gũ
mi ꝓducũt. Palladiꝰ. In ceraſis hoc ſeruãdũ eſt ⁊ in
omnibꝰ gũmatis: vt tunc inſerant qñ is vel nõ eſt/vel
nõ deſinit gũmen effluere.

Gurges itis. locus in flumine profundus: in quo aqua
vertit. Et omnis aquaꝝ congeries dicit gurges: licet
quãdoqꝫ per tapinoſim ponat ꝓ mari. Uirg. Nan/
tes in gurgite vaſto.

Gurgito as. pe. cor. deuoro/impleo. Hinc fiũt cõpoſi/
ta Egurgito as. ⁊ Ingurgito as.

Gurgulio: proprie pars gutturis a naribus ad pulmo/
nem: conſtans ex cartilagine et carne per quã ſpiritꝰ
meat ac remeat. Et hȩc ſpiritalis fiſtula dicit. Rur/
ſus gurgulio vermis qdã q̃ in horreis naſcẽs frumen
tũ abſumit: ſic dictꝰ/ꝙ totꝰ ſit guttur. Uirg. Popu/
lat ingentẽ farris aceruũ Gurgulio.

Gurguſtinã et diminutiuũ gurguſtiolũ: genus habita/
tionis anguſtũ: a gurgulione verme ſic dictũ. Ser/
uiꝰ docet Gurguſtiũ eſſe obſcuram et latentem taber
nam. Cice. in Piſonẽ. Neſcio quo e gurguſtio te ꝓ/
dis. Ambro. libro Hexa. Nonne quo ſplẽdidior fo/
ris ſpecies loci eius effulgeat: hoc horrẽdis deſuper
cȩnȩ gurguſtiũ eius intꝰ obſcuriꝰ ſit. Apul. Ergo bre/
uitatẽ gurguſtioli noſtri ne ſpernas peto ſis conten/
tus lare paruulo.

Guſtus us. vnꝰ ex qnqꝫ ſenſibus corporis.

Guſto as: quid ſignificet declaratur ex pſalmo cũ dici/
tur: Guſtate et videte quoniã ſuauis eſt dñs. Lactã.
libro. ij. Id aũt prȩceptũ fuit: vt ex arbore vna q̃ fue/
rat in medio paradiſi nõ guſtaret: Hinc Guſtatꝰ tus.
Cice. in Cato. Aqua oriens vna ſe oſtendit: quȩ ⁊ ſuc
co terrȩ ⁊ calore ſolis augeſcẽs. Primo eſt peracer/
ba guſtatu. Huiꝰ compoſita ſunt Deguſto: quod eſt
multũ bene guſto. Saluſt. Inde cũ poſt execrationẽ
omnes deguſtaſſent: ſicut in ſacris ſolẽnibus fieri cõ
ſueuit/aperuiſſe conſilium ſuum. Prȩguſto: ante gu/
ſto. Hiero. in Exo. Carnem quȩ a beſtijs fuerit prȩgu
ſtata/nõ comedetis.

Guttus: poculi genus quo in ſacrificijs vtebantur. Pli
niꝰ libro. xvj. Curius iurauit ſe ex prȩda nihil attigiſ/
ſe: prȩter guttũ phaginũ quo ſacrificaret. Uel in qđ
oleum mittitur: dictus ꝙ guttam mittat. Nam eo
vſi ſuut Romani in balneis ad vngenda eoꝝ corpo/
ra poſt lauationẽ. Gel. Pueꝝ iubet Taurus oleũ in
ollaz indere. Erat is puer genere atticus feſtiuiſſimꝰ
ȩtatis et gentis argutijs ſcatens: guttũ ſamiũ orẽ te/
nus imprudẽs inanẽ tanqꝫ ineſſet oleũ affectum/con/
uertitqꝫ eũ: et vt ſolutũ eſt: circũegit per omnẽ partẽ
ollȩ manu nullum inde ibat oleuz. Poteſt etiam dicẽ
vas in quo odorifera vnguenta ſeruanẗ/ꝙ inde gut/
tatim ſumanẗ. Serenus ꝓ vaſe vinario ſumpſit cuz
ait: Siue meri guttus ſeu frigoris efficit aura. Uar.
de origi. Ut vinũ minutatim funderet a guttis guttũ
appellarũt. Huiꝰ dimi. eſt guttulus. Plau. Ut guttu
lã hauriret ex guttulo.

Gutta: minima pars aquȩ vel alterius materiȩ liquidȩ:
hoc eſt ſtilla. Cuiꝰ dimi. eſt guttula.

Guttatim: per ſingulas guttas. Plautꝰ. Aedepol cor
miſerũ meũ quidem guttatim contabeſcit: q̃ſi i aquã
indideris ſalem.

Gutturniũ: vas ex quo aqua guttatim ĩ manus datur:
ab eo ꝙ ꝓpter anguſtias guttatim fluat.

Guttur accipit pro ea parte quȩ eſt a faucibus ad iugu
lũ: ſiue exterior ſiue interior ſit. Unde Piniꝰ. Gut/
tur homini tm̃ ⁊ ſuibus intumeſcit/aquaꝝ quȩ potan
tur plerũqꝫ vitio. Uirg. in Geor. Et lȩtȩ pecudes et
ouantes gutture corui. Plau. in Aul. maſcu. genere
poſuit ꝓ ano/cũ inquit. Etiã ne obturat inferiorẽ gut
turẽ: ne quid animȩ emittat dormiens.

Gutturoſi dicũtur/ quorum guttur tanqꝫ ſpongia qua
dam intumeſcit: ita vt hoc malũ non morbus ſed vi/
tiũ ſit. Ul. de ȩdilitio edicto. Si qs natura gutturo/
ſus ſit/aut oculos eminẽtes habeat.

G Ante Y

Gyges: nomen viri propriũ: qui cȩli et terrȩ filius fin/
gitur. Aliꝰ fuit Lydiȩ rex. Quo etiã nomine dictus
eſt Lydiȩ fluuius.

Gygeus cũ ae diph. lacus Lydiȩ. Proper. Lydia gy/
geo tincta puella lacu.

Gymnos latiẽ nudꝰ dicit. Inde fiũt gymneſia ⁊ aphro
ſiades: inſulȩ ĩ mari illyrico: q̃s baleares vocant.

Gymnaſtes: ꝑcȩptor exercitioꝝ pueros exercẽs.

Gymnaſiũ: exercitiũ. Unde et ponit pro loco in quo
palȩſtritȩ exercebanẗ nudi et oleo vncti. Nam γυμ
νοσ latine nudum ſignificat. Uel dicit gymnaſium
γυμναζο exerceo. Unde gymnaſtica appellaẗ diſ/
ciplina exercitationis. Ariſt. libro. viij. polit. monet
adoleſcentes gymnaſticȩ tradendos eſſe: vt ita fiant
exercitatiores firmioreſqꝫ. Uerũ poſtea Gymnaſiũ
pro ludo litterario: ⁊ pro omni loco in quo fiat aliqđ
genus exercitationis ſumi cȩpit: cũ philoſophi gym/
naſia tenuerint/ ⁊ in illis diſputauerint: q̃ et ſcholȩ et
diatribȩ vocitatȩ ſunt: Unde apud rhetores ꝓgym/
naſmata prȩexercitamenta dicũtur: id eſt exercitatio/
nes quȩdã in dicendo/ anteqꝫ ad veras actiones de/
ſcendant. Aphthoniꝰ in rhetoricis: συνθεωαρχη
Τουρητοροσ προγυμνασ ματα.

Gymnaſtica: ars ſeu doctrina/ qua pueri exercentur.
Unde Ariſto. prȩcipit libro. viij. polit. adoleſcẽtes
gymnaſticȩ et pedotribiȩ eſſe tradendos. Plau. li/
bro. vij. de legi. Gymnaſticȩ nomine exercitationes
omnes bellicas cõtineri docet: eãqꝫ diuidit in ſaltati/
onẽ ⁊ luctationẽ.

Gymnaſiarches: gymnaſij/ ſiue exercitationis prin/
ceps/ et ludimagiſter.

Gymnoſophiſtȩ nudi ſapientes philoſophi indorum:
ſic dicti/ꝙ nudi incederẽt. Nã σοφισησ ſapiẽs di/
cit. Augꝰ libro. xiiij. de ciuit. dei. Cũ quidã nudi phi/
loſophanẗ/vnde gymnoſophiſtȩ nominanẗ. Et lib.
xv. Indorũ gymnoſophiſtȩ: qui nudi perhibenẗ phi/
loſophari in ſolitudinibus Indiȩ: a generãdo ſe co/
hibent. Hiero. cõtra Joui. Apud gymnoſophiſtas
Indiȩ quaſi per manꝰ huiꝰ opinionis auctoritas tra/
dit: ꝙ Buddã principem dogmatis eoꝝ e latere ſuo

virgo generarit. Hi ab exortu ad occaſum perſtare dicunt ſolē cōtuentes imobilibus oculis: feruentibꝰ harenis: toto die alternis pedibus inſiſtētes. Hi frigora niuiū ⁊ eſtus flāmę citra dolorē perferunt. Fertur Alexandrū macedonē ad eos acceſſiſſe dixiſſeq; petite quodcūq; vultis. Qui reſponderunt da nobis imortalitatē quā pręceteris optamus. Quibus ille ait. Cum ego ſim mortalis imortalitatē nemini pręſtare poſſum. Si ergo inquiunt mortalem te eſſe cognoſcis: cur non contentus patriis ſedibus: omnibus infeſtus totū orbē ſubiicere conaris. Suidas γυμνοσ οφισται παρα βαβυλωνιοισ οι φιλοσοφοι και παρᾶασ συριοισ

Gymnici ludi dicti ſunt quia in his ſe nudi atq; vncti exercebāt: in athleticis ⁊ paleſtricis certaminibus. Nero edidit certamen gymnicum.

Gyne γυνη apō grecos ⁊ mł̄ieres ⁊ vxores ſignificat

Gynecium: locus ſecretior in ędibus vbi ſole mulieres habitant: qui et gręce γυνοικων a mulieribus q̄s gręci γυναικασ vocant. Plau. in Muſ. Dare vult vxorem filio quantum poteſt ad eam rem facere volt nouū gynecium. Dicitur ⁊ hęc gynecōitis ni ſyllaba pro. mulierū (vt ita dicā) ſenatulus ⁊ in domo pars vt apud Uictru. Probus Aemilius. Nec ſedet niſi in interiore parte ędiū q̄ gyneconitis dicit̃ απο του οικω habito. Unde οικοσ dicit̃ domus a quo economus adminiſtrator rei familiaris: et economica q̄ ad rem domeſticā pertinēt. Oeconomia adminiſtratio Oeconomo villico. Andronitis vero locus vbi viri frequēter in domo ſunt.

Gypſus: genus cretę quę facile conglutinatur ⁊ indureſcit quo tectoria parietibus inducūtur: ⁊ facile formantur ſigna. Unde ⁊ pro ipſo ſigno quandoq; ponitur. Iuue. Et q̄ plena oīa gypſo Chryſippi inuenias. Multis in locis ex lapide coquitur alibi e terra foditur vt i cypro. Hinc formāt̃ gypſeus a um. quod ex gypſo eſt gypſatus a um qꝺ eſt gypſo infectū vel gypſo tectum.

Gypſo as: gypſo inficio ſeu tego. Tibul. Nota loquor regnū ipſe tenet quem ſepe coegit. Barbara gypſatos ferre cataſta pedes. Et gypſare ē gipſo obturare. Col. Cum deinde modice aruerunt in vaſa noua ſine pice operculata et gypſata ſicco loco reponito. Rurſus gypſare eſt medicaminibus ꝑfundere. Uñ Cice. Trebatio ſcribit medeā gypſatis manibus fuiſſe.

Gyrus latine circulus vel ambitus dici poteſt.

Gyro as: circūdo. Uñ regyro penul. ꝓdu. qꝺ eſt retro gyro. Uar. Quidā quę nō ſolum a lateribus per feneſtras: ſed etiā ſubtus a ſolo vētus regyrare poſſit.

Gyrtheū: opidū quod hercules ⁊ apollo depoſitis eo loci ſimultatibus cōmuni opere condiderūt. De hoc Liuius in Mace. bello. Gyrtheum inquit omnium maritimarū rerū lacedemoniis receptaculum. Hinc Gyttheates dicti ſunt in eo habitantes.

H Non poteſt eſſe finalis ſyllaba pręter ah ⁊ vah interiectiones: ſed per apocopen dicta ſunt: cum cōpleta ſint: aha ⁊ vaha: vel quia abſcondita voce ſolēt proferri interiectiones. Iungit̃ autē vocalibus omnibus ⁊ quattuor conſonantibus. ſ. C vt Chremes. P. vt Philippus. R vt Pyrrhus. T vt Thraſor ⁊ hoc vt valentius ſonet dictio.

H Ante A

Habeo es ui itum: in vſitatiori ſignificatione. Plau. in Aul. Uirginem habeo grandem: dote caſſam atq; illocabilē. Et hęc eius propria ſignificatio quod gręci dicunt εχειν Per trāſlationē ponitur habere ꝓ tenere Sal. Tale periculum reip. haud occultū habuit Pro facere. Idem. Igitur comitiis habitis cōſules declarantur. M. Tullius ⁊ C. Antonius. Pro Tolerare Idē. Neq; cuiq; mortaliū iniurię ſuę paruę videtur: multi eas grauius ęquo habuere. Pro poſſidere tenere occupare. Terē. in An. At mihi vnus ſcrupulus etiā reſtat qui me habet male. Sal. in Iugur. Animus incorruptus eternus rector humani generis agit atq; habet cuncta: nec ipſe habetur. Uirgil. Hoſtis habet muros. Pro Credere Exiſtimare. Teren. in And. Semꝑ eius dicta atq; habita eſt ſoror. Pro dicere. Sal. Lareſum hiſpanię ciuitatē quā nūc tyrii mutato nomīe Gadirim habent. Pro habitare Plau. in Tri. He ſunt ędes: hic habet. Sal. Credo falſa exiſtimans ea quę de inferis memorantur diuerſo itinere malos a bonis loca tetra occulta fęda atq; formidoloſa habere Pro intelligere. Quod enim tenemus corpore: habemus quoq; item animo. Terē. in Heau. Habet omnē rem: pergā quo cępi hoc iter. Solet in hac ſignificatione in extremo materię elegāter poni. Cice. Hęc habui de amicicia quę dicerem. Pro accipere. Idem in Eu. Hic pro illo tibi munere honos eſt habitus ab eo. Pro Scire. Sal. Prorſus neq; dicere neq; facere quicq; pēſi habebat. Pro Deludere decipere. Plau. in Am. Is aduenīētis ſeruū ac dominū fruſtra habet. Pro tractare. Terē. in Hecyra. Nunq; ſecus habui illam: ac ſi ex me nata eſſet. Pro valere ⁊ incolumē eſſe in tertia perſona q̄nq; ſine ſuppoſito: vt bene ſeu male habet. i. bene vel male ſe res habet: hoc eſt bene ſeu male res ſe ſuſtētant: male ſe habet: hoc eſt egrotat aut bene vel male ꝓcedit res. Lactā. li. vii. Bñ habet iacta ſunt fundamēta vt ait eximiꝰ orator. Liuiꝰ li. viii. Bñ hab; inq̄t quirites: vicit diſciplina militaris. Res male habet me id eſt male ſollicitat afficit. Si res ita ſeſe haberēt quomodo ſe ⁊ rēpub. habuerint. i. gubernauerint ⁊ geſſerint. Male vel bene a te habitus ſum. i. acceptus ſiue tractatus ſum. Ci. Tullia noſtra valet Terentia minus belle habuit. i. minus bene valuit. Itē habet per ſe poſitum ſignificat ꝑcuſſus eſt: vt Donatꝰ inq̄t Et proprie de gladiatoribus dicitur ꝙ prius alii videant q̄ illi ſentiant ſe percuſſos eſſe. Teren. in Andria. Certe captus eſt habet. Idem in diuerſis locis idem verbum varię accepit. Unde Orationē habuit huiuſmodi: id eſt ſic elocutꝰ eſt. Sat habeo id eſt ſufficit. Nunquid habes qꝺ contemnas? id eſt nunquid inueniſti. Quandoq; habere eſt ſeruare detinere: vt eſt illud Saluſtii. In cuſtodiis haberent̃. Quandoq; pręhere exhibere: vt apud eundem in Ciceronē. Ita largitionibus corruptus eſt: vt ſeſe ac fortūnas ſuas venales habeat. Quandoq; Debere vt cū dicimus habeo tibi gratiam. Habere iter eſt proficiſci. Habere verba eſt loqui. Habere fidem verbis eſt credere. Teren. in Andria. Nam propemodū habeo tibi iā fidē. Et in Heauton. Seni noſtro fidei nihil habeo. Habere rationem ſalutis honoris rei familiaris: eſt habere reſpectum. Sed ſi cum ablatiuo conſtruatur mediante cum vt habet rationem cum terra idem eſt ac ſi diceretur habet negocium ⁊ cōmertiū. Cicero in Cato. Rem habet cum terra quę nunq; recuſat imperium. Idem in Tuſc. Quis eſt hominū qui modo cū muſis id eſt cum humanitate et doctrina habet aliquod cōmertium qui ſe non hunc mathematicū malit q̄ illum tyrannū. Et ad Atticum. Cum omnibus muſis rationem habere cogito. Habere rem eſt coire. Habere rem cum aduerſario eſt litigare. Habeo conuenire. Habeo polliceri. Habeo audire. Pro cōueniendum eſt mihi pollicendum audiendum. Cice.